

Aspre i Pla

Revista Municipal

Juny 2017

La Tallada · Tor · Marenyà · Canet

Serveis i telèfons d'interès

AJUNTAMENT

Telèfon.....	972 78 00 95
Fax.....	972 78 02 38
Secretaria.....	ajuntament@latallada.cat
Alcaldia, Urbanisme i Serveis (Josep Ferrer) ..	alcaldia@latallada.cat
Serveis Socials (M. Dolors Guàrdia).....	social@latallada.cat
Cultura i Festes (Ultano Gómez).....	cultura@latallada.cat
Comunicació i Turisme (Antoni Fernández).....	turisme@latallada.cat
Joventut, Ensenyament i Esports (Elisabeth Cruz) ..	cultura@latallada.cat
Pàgina web.....	www.latallada.cat

HORARIS DE L'AJUNTAMENT

Atenció al públic i Secretaria

De l'1 de juny al 30 de setembre:

Dilluns, dimarts, dimecres i dijous de 9.30 a 14 h

Arquitecta

Dimarts..... de 11 a 12.30 h

Cal demanar hora al 972 78 00 95

Alcaldia

Dimarts de 10 a 14 h

S. Socials, Economia i Hisenda (M. Dolors Guàrdia)

Dimarts..... de 17.30 a 18.30 h

Cultura i Festes (Ultano Gómez)

Dimarts..... de 17 a 18 h

Comunicació i Turisme (Antoni Fernández)

Dimarts..... de 16 a 17 h

Urbanisme i Serveis (Josep Ferrer)

Dimarts d'11 a 13 h i de 17 a 19 h

Joventut, Ensenyament i Esports (Elisabeth Cruz)

Dimarts..... de 17 a 18 h

Tècnica de Joventut (Marta Lucero)

Dilluns de 9.30 a 12 h

Jutge de Pau (Joan Lorenzo)

..... Hores convingudes (trucar a l'Ajuntament)

SALUT

CONSULTORIS

La Tallada Dijous de 16 a 19h..... 972 78 05 60

Verges 972 78 04 94

Dilluns, dimarts, dijous i divendres de 9 a 13 h

Pediatría Dilluns de 9 a 13 h

Jafre Dimecres de 9 a 13 h 972 76 82 25

CAP de Torroella 972 76 11 01

Hospital de Palamós 972 60 01 60

Hospital Josep Trueta 972 94 02 00

Servei pedicura 676 294 290 i 972 780 370

FARMÀCIES

Verges 972 78 00 34

Bellcaire 972 78 84 71

Albons 972 76 51 06

ASSISTÈNCIA SOCIAL

La Tallada (dimarts. Hores convingudes) 639 028 243

Tècniques de l'Àrea Social: Sílvia Mas i Laura Planella Verges

Dimarts de 9 a 14 h 972 78 00 07

Consell Comarcal del Baix Empordà (Àrea Serveis Socials)

..... 972 64 23 10

Transport Socio-sanitari a l'H. de Palamós i al Cap de Torroella

(Cal trucar prèviament) Creu Roja de Palafrugell ... 972 30 09 92

Comprar el tiquet a l'Ajuntament, la botiga o a l'Empordanet

Preu anada i tornada 10 euros

Servei no urgent d'ambulàncies..... 972 41 04 10

EDUCACIÓ

Institut Escola F. Cambó i Batlle (Verges)..... 972 78 01 41

Llar d'Infants de Verges..... 972 78 05 82

IES Montgrí..... 972 75 92 42

ALTRES SERVEIS

Correus..... De 10.30 a 10.45 h..... 674 19 74 33

Local social Empordanet..... 972 78 03 02

Servei pàrquing d'autocaravanes.....

Informació/Compra de tiquets al bar restaurant l'Empordanet

Piscina Municipal..... del 24 de juny al 10 de setembre

..... 664 425 265

Perruqueria Dimecres i divendres de 15 a 19 h

Agrupació de Jutjats de Pau de Verges..... 972 78 00 07

Parròquia:

Mn. Boadas 609 87 30 72

Mn. Planellas 649 53 89 65 i 972 78 02 45

Mn. Paracolls (Canet)..... 620 03 89 46 i 972 78 01 08

RECOLLIDA DE DEIXALLES

SERSALL

Contenidors no selectius..... dilluns i divendres

Els contenidors es netegen un cop al mes i dos cops a l'estiu

DEIXALLERIA DE LA TALLADA D'EMPORDÀ

De l'1 d'octubre al 31 de maig..... de 8 a 20 h

De l'1 de juny al 30 de setembre..... de 8 a 21 h

Cal recollir la targeta d'accés a l'Ajuntament

CONSELL COMARCAL DEL BAIX EMPORDÀ

Deixalles selectives

Vidre..... Un cop al mes

Plàstic i paper..... Cada dimarts

SEGURETAT I EMERGÈNCIES

Emergències en general 112

ADF..... Dimarts de 10 a 12 h..... 618 83 57 74

TRANSPORTS

RENFE Informació..... 902 24 02 02

SARFA Informació 902 30 20 25 i 972 30 12 93

TAXI..... 619 76 81 45

PROVEÏDORS D'AIGUA, GAS I ELECTRICITAT

FECSA - ENDESA Avaries 800 76 07 06

AVARIES SUBMINISTRE D'AIGUA 671 33 44 32

GAS NATURAL 900 10 02 51

Urgències..... 900 75 07 50

Lectura comptadors 900 77 07 70

GAS BUTÀ 972 20 29 00

Repartiment els dimarts al matí

És preferible realitzar comanda prèviament

XARXA WIMAX (INTERNET)

MEGATRÓ 972 59 67 74

Amb col·laboració de:

Edita: Ajuntament de la Tallada d'Empordà

Disseny i maquetació: Martí Riu

Correcció: Violeta Roca

Impressió: Impremta Pagès

Dipòsit legal: GI-1351-2007

Serveis i telèfons d'interès	2
Editorial	3
Fets i gent	4
L'Espai Canet	10
Meteorologia	12
La Colla del Sinofós	13
Llibres a escena	17
Club de lectura	18
L'enquesta	20
OAC	23
Educar	24
Història	27
Apunts del natural	30
Aficions	32
Medi ambient	34
Música	38
Per pensar	40
Racó jove	43
Salut	45
Obrim boca	47

Aspre i Pla

Número 19 Juny 2017

CONSELL DE REDACCIÓ:

Antoni Fernández Sandoval, M. Dolors Guàrdia, Joan Lorenzo, Roser Bagué Paretas, Míriam Pagés, Margarita Vidal, Cati Moreno, Carles Gispert Pellicer, Ultano Gómez, Núria Albulí, Maria Gràcia Vilabella, Ramon Casares i Abril Sais.

FOTO DE PORTADA:

AUTOR: Antoni Fernández Sandoval

AMB LA COL-LABORACIÓ DE:

Totes les entitats culturals municipals

Drets i deures

Pas de droits sans devoirs, dit-elle
«Egaulx, pas de devoirs sans droits!»

Cap dret sense deure, diu ella (la igualtat)
«Iguals, cap deure sense dret!»

Aquests versos d'insòlita actualitat es troben en la lletra francesa de *La internacional*, un himne que avui diríem arraconat per la ruïnes de la història. La història ja les té, aquestes paradoxes. En un principi s'aplicava a la reivindicada fi de les desigualtats socials però també es pot aplicar al fet que tot grup humà que aspiri a conèixer en pau ha de basar aquesta convivència no solament en l'exercici dels drets de cadascú sinó també en el compliment dels deures. Altrament els drets esdevenen privilegis i els deures, servituds.

Hi ha qui pensa que, en la balança de drets i deures, tot es resol amb autoritat o amb diners, tot és qüestió de la llei o de la hisenda. Si obeeixo i pago, ja n'hi ha prou, no em poden demanar res més. Aquesta actitud respon a una valoració en la qual el profit o la comoditat pròpies se situen per damunt de la dels altres. És un error, perquè la garantia dels meus drets depèn del fet que d'altres compleixin els seus deures. I a la inversa: si jo no compleixo els meus deures, estic negant drets a d'altres.

No voldríem convertir aquesta nota editorial amb un anunci institucional d'aquests que ens prodiga TV3 amb Helena Garcia-Melero aconsellant, advertint o informant, el missatge dels quals, per reiterat, fatiga. Tanmateix, en l'article sobre el reciclatge d'escombraries al poble hi trobareu xifres contundents que ens parlen dels costos per al medi ambient i per a tothom i de la necessitat d'enfocar canvis en aquest aspecte. Hi ha solucions tècniques, però per ser eficaces requereixen que tothom hi posi el coll.

Sortosament, la cooperació i el sentit dels deures envers la comunitat mantenen viva la nostra convivència, la de la Tallada, Tor, Canet i Marenyà. Sense això *FirAqari*, ara plenament consolidada, no hauria pogut assolir la seva cinquena edició. Ni tampoc disposaríem del flamant Espai Canet, un àmbit que com podreu comprovar respon a un antic anhel dels veïns i veïnes de Canet, als quals proporcionarà un servei inestimable. Ni la Colla del Sinofós hauria arribat als deu anys. Sense compromís, aquesta revista, ASPRE I PLA, no arribaria a les vostres mans i no us podríem explicar un número rere l'altre tantes mostres d'implicació i de responsabilitat esdevingudes al municipi.

Canviant de perspectiva, el que ens espera en els propers mesos a Catalunya també requerirà aquest esperit cívica, això que podríem anomenar "virtut republicana". Una virtut que no es refereix a un o altre sistema de govern sinó a la preferència pel bé públic. Hem arribat a moments decisius i la virtut republicana ens hauria de portar a assolir no solament una solució equitativa en les nostres relacions amb l'Estat espanyol, i no es pot negar que la independència pot ser-ne una, sinó també a tenir cura del fràgil equilibri de la convivència entre catalans i catalanes. No es pot matar tot el que és gras: l'acord entre uns i altres —entre la gent del SÍ i la gent del NO— per resoldre les diferències votant és tan important com la independència o la unió mateixes. Això no és una invitació a renunciar a res sinó un advertiment a no llançar el nen amb l'aigua bruta, com diuen a Anglaterra.

En tot cas, a la secció "Per pensar" trobareu idees inquietants en abundor per distreure l'espera d'una tardor que s'endevina molt moguda.

Mentrestant, l'estiu se'ns oboca al damunt amb aires de festa, músiques llunyanes, esclat de coets i banderoles. Les ones fresques del mar ens abraçaran i la fruita dolça vessarà sobre les taules. Milers d'insectes de totes formes i dimensions es disposen a intervenir en els nostres cossos i les nostres vides. És la perpètua guerra de l'estiu. Només un desig per part de la redacció d'ASPRE I PLA: que aquesta lluita sigui com més incruenta millor, perquè en el camp de la natura no hi hauria d'haver vencedors ni vençuts.

Inauguració de l'Espai Canet

El president del Consell Comarcal, l'alcalde i el president de la Diputació descobrint la placa commemorativa. FOTO: EDDY KELELE

Dissabte 20 de maig les dotze del migdia s'inaugurava l'Espai Canet amb assistència d'un nodrit grup de veïns i veïnes. Com podeu veure a les fotografies, van tallar la cinta l'alcalde, Josep Ferrer, i el president de la Diputació de Girona, Pere Vila, en presència del president del Consell Comarcal del Baix Empordà, Joan Català; de la tinenta d'alcaldia i veïna de Canet, Maria Dolors Guàrdia, i dels regidors Elisabeth Cruz i Antoni Fernández.

L'Espai Canet disposa de 133 m2 construïts i d'una terrassa porxada per poder celebrar actes a l'aire lliure. Se situa al

peu de la carretera que dona accés al nucli urbà de Canet de la Tallada des de la C-31.

Es preveu que des de l'Espai Canet es desenvolupin activitats relacionades amb la memòria històrica (recordeu que el camp d'aviació republicà és a la vora) i el medi ambient, especialment pel que fa a la mota i a l'hàbitat de la ribera del Ter.

Al mateix temps, l'Espai Canet dotarà el veïnat poble de Canet i el dels altres nuclis del municipi d'un local per realitzar tota mena d'activitats socials.

Celebració dins del local amb els veïns i veïnes. FOTO: EDDY KELELE

Parlament del president de la Diputació seguit per la tinenta d'alcaldia. FOTO: EDDY KELELE

Altres esdeveniments de Canet

Benvingut 2017.

Arrossada de dilluns de Pasqua.

Bona flama per a la calçotada.

jardins marc
construcció i manteniment

Marc Costey Romans
tel. 617157437 - 972 78 03 05
plaça de l'església 1, Marenyà
La Tallada d'Empordà 17134 (Girona)

PAUET
ELABORACIÓ DE PRODUCTES LÀCTICS

Agroalimentària FIDO, SCP.
Mas Benito, s/n. 17143 JAFRE - Girona
Tel. 972 76 83 55 - 616 659 357

Activitats de Tor

DINAR DE LA MARE

El Dinar de la Mare d'enguany va unir-nos al voltant d'una bona taula en aquesta jornada tan especial.

OBRES AL CASAL

La inauguració de les obres de millora del Casal de Tor va estar plena d'emotivitat: passat, present i futur ens agermanen.

TETERIA ERAQUARI

La fira ErAquari va gaudir, un any més, de l'exòtica teteria organitzada pel Casal de Tor.

Icones a Marenyà

El 7 d'agost passat a Marenyà, en els actes de la Festa Major de Sant Esteve, es va beneir una icona dedicada a la Trinitat situada en el frontal de l'altar de l'església parroquial, obra de la pintora Olga Mundó Blanes.

Les icones són representacions pictòriques, normalment sobre fusta, vinculades al culte de l'Església ortodoxa, especialment la russa. Olga Mundó va explicar en el full parroquial la raó per la qual ha pintat aquesta icona. "En el món ortodox té molta importància la vida en l'Esperit Sant i la santedat personal. És un context en què es valora molt la salut espiritual, és a dir, l'atracció per les coses de Déu i l'aversion per les coses del món. La perfecció cristiana no la busquen en

Dos arcàngels flanquegen la representació de la Trinitat. FOTO: OLGA MUNDÓ

La icona se situa al frontal de l'altar. FOTO: OLGA MUNDÓ

l'abundància de coneixement sinó en l'amor que té posada tota l'esperança en Déu". "La veneració de les icones ocupa un lloc molt significatiu perquè la seva bellesa no és artística, sinó que prové de la veritat que expressen. Aquestes imatges volen ser finestres a l'eternitat, pregària i transparència del que representen, cossos fosos en l'or de la llum divina."

"A Marenyà tenim una icona de la Santíssima Trinitat que ens pot recordar que allunyar-nos dels sagraments vol dir apartar-se d'aquest Déu-Amor. Aquesta imatge l'acompanyen dos sants arcàngels, família espiritual nostra, a la qual supliquem que pregui per nosaltres."

Hivern i primavera a la Tallada

Durant aquests mesos hi ha hagut un munt d'activitats a la Tallada. Com a mostra aquí teniu les que corresponen al sopar del Dia de la Dona Treballadora, que es va fer el dia 17 de març; a la Calçotada popular organitzada per les Comissions de Festes de la Tallada i Marenyà el dia 19 de març, i a la Festa de la Gent Gran del 21 de maig.

Sopar del Dia de la Dona Treballadora. FOTOS: MARIA TERESA GIRONÈS

Bar L'Empordanet

Joan Agustí Feliu

La Tallada d'Empordà
17134 GIRONA
Tel. 972 78 03 02

Calçotada popular a L'Empordanet. FOTOS: MARIA TERESA GIRONÈS

Festa de la Gent Gran. Fotos: MARIA TERESA GIRONÈS

Can Raliu
CARNS I EMBOTITS

Plaça Major, 6 - Tel. 972 64 06 03
LA BISBAL D'EMPORDÀ

C/ Major, 67 - Tel. 972 76 80 18
JAFRE

MAPFRE

OFICINA DE VERGES

Plaça Onze de Setembre, 10
T 972 78 08 08 F 972 78 05 42
17142 VERGES
Email: mustel@mapfre.com

E.S. VERGES

Pedro Carvalho

Tel. 972 78 01 34

Ctra. 31 p. Km 357,8 - 17142 - VERGES (Girona)

Cal Físio
Fisioteràpia | Rehabilitació
David Resta i Maurici
Col·legiat núm. 3040
Església, 9 · TOR
Tel. 652 666 727

L'ESPAI CANET

L'Espai Canet ja és una realitat. En aquest article us convidem a conèixer com s'hi ha arribat, des dels seus orígens més remots fins a la realització final i quins són els usos que s'hi preveuen.

Des d'aquestes línies, em plau adreçar-me a tots els lectors de l'ASPRE I PLA per explicar-vos la història de l'Espai Canet, inaugurat el dissabte 20 de maig.

Aquest equipament va ser concebut per ser una infraestructura que permetés, per una banda, ser un centre d'informació i de formació lligat al projecte del programa operatiu FEDER 2007-2016 "Conèixer el territori des del territori mateix" i, per l'altra, un centre d'interacció social, de trobada de persones, tant d'àmbit municipal com supramunicipal.

Una vegada presentat formalment el projecte, m'agradaria explicar-vos-en amb una mica més de detall la història, ja que la té i és important donar-la a conèixer. Mireu, ja fa uns anys, al voltant dels noranta, el mossèn de la parròquia de Canet-Verges va convèncer les tres famílies que llavors vivien a Canet d'iniciar la recuperació de l'església de Sant Mateu, que havia estat tancada vint-i-cinc anys i havia sofert l'efecte de les riuades, i tot el deteriorament que comporta el tancament d'un edifici. De mica en mica, a l'hivern, quan no hi ha gaire feina a pagès, després d'acabar de "conduir el bestiar", s'anava repicant i arreglant l'església, de manera que el 1996 es va acabar aquesta obra. Durant tot aquest temps, el fet que els veïns duguessin a terme aquesta activitat va propiciar un contacte que va donar lloc a la recuperació de la Festa Major de Sant Mateu (iniciada per recollir diners per a la restauració de l'església) i també altres dinars i sopars que van enfortir els llaços d'amistat de la gent del poble de Canet.

Amb el pas del temps es va fer palesa la necessitat de disposar d'un espai comú per als veïns a Canet i, també, per propiciar un espai per compartir amb els altres veïns del municipi. No oblideu que el nostre municipi està format per quatre pobles: la Tallada, Tor, Marenyà i Canet.

Per descriure el procés com aquesta necessitat es va definir utilitzaré un manlleu anglès, *bottom up*, en català «de baix

L'Espai Canet el dia de la inauguració.

Amb el pas del temps es va fer palesa la necessitat de disposar d'un espai comú per als veïns a Canet i, també, per propiciar un espai per compartir amb els altres veïns

a dalt»; és a dir, que del poble va arribar a l'Ajuntament, essent en aquell moment alcaldessa Roser Bagué.

Recollida la petició dels veïns, en la legislatura 2011-2015 des de l'Ajuntament s'hi va posar fil a l'agulla. La idea la teníem molt clara; la nova infraestructura havia de donar resposta al desig dels veïns, però s'havia d'aprofitar també per donar a conèixer el patrimoni natural i cultural que tenim. Així, amb el projecte FEDER s'havien desenvolupat les rutes de natura, dels boscos de ribera, de la força de l'aigua (les gorgues de Canet; l'aqüífer del Baix Ter, que dota la zona d'una gran riquesa per a usos agrícoles i permet la pervivència d'ecosistemes d'elevat valor natural i la seva interrelació amb la construcció de la Mota, i les inundacions del Ter en el territori, que han donat lloc a perfils edífics sorrencs molt particulars), dels conreus de la plana, de l'Illa de Canet i el seu entorn natural (l'Illa de Canet disposa d'una

superfície de 0,87 hectàrees i està inclosa en el Pla d'Espais d'Interès Natural de Catalunya (PEIN); l'illa i la resclosa de Canet estan també incloses en l'Inventari de zones humides de Catalunya. També, un tram del riu Ter es proposa com a espai de la Xarxa Natura 2000, amb una superfície de 15 hectàrees, que representa un 0,9% del municipi), el mirador/observatori de les aus, i la ruta de l'aeròdrom 318, un del més ben conservats de Catalunya i que permet il·lustrar l'empremta dels camps d'aviació republicans, en aquest cas, el núm. 318, localitzat a Canet, durant la Guerra Civil espanyola amb els búnquers i/o refugis, entre altres construccions. Però, com sempre, per dur a terme un projecte fan falta recursos econòmics. I aquests es van obtenir mitjançant el PUOSC 2013-2017, que ens va permetre presentar el projecte i dotar-lo, després de la seva aprovació, de pressupost per poder-lo executar. Per això, estem molt agraïts a la Diputació de Girona pel suport rebut.

La història no s'acaba aquí. Us he mencionat abans que un nucli petit format per tres famílies va dinamitzar la cohesió social d'un poble que, fins aleshores, pràcticament havia viscut com si de tres masos aïllats es tractés. Com a conseqüència de la restauració de l'església i de buscar diners per poder-la finançar, es va reprendre la celebració de la Festa de Sant Mateu, que al setembre d'aquest any celebrarà la seva edició 26. Val a dir que, actualment, la Comissió de Veïns de Canet rep una subvenció de l'Ajuntament per ajudar a la celebració d'aquesta festa, de manera semblant a la que reben la resta de pobles del municipi. També és important destacar que al llarg d'aquests més de vint-i-cinc anys, el poble de Canet ha crescut força i s'ha rejuenit. Amb aquest canvi demogràfic, però, els lligams de bon veïnatge no s'han perdut, al contrari, s'han enfortit i avui en dia es realitzen moltes activitats, com podeu anar veient en l'apartat "Fets i Gent" de l'ASPRE I PLA que ens agrada compartir amb tots els veïns del municipi.

La nova infraestructura havia de donar resposta al desig dels veïns, però s'havia d'aprofitar també per donar a conèixer el patrimoni natural i cultural

El president de la Diputació i l'alcalde tallant la cinta. FOTO: EDDY KELELE

Per això, com a veïna i com a tinenta d'alcaldia, faig una valoració molt positiva de la construcció de l'Espai Canet. Serà una iniciativa que tindrà un efecte positiu per als veïns de Canet, per als veïns del municipi i també per a l'Ajuntament, que té la ferma voluntat de convertir l'Espai Canet en un equipament que pugui actuar, com deia al principi, com a centre de formació i divulgació del nostre patrimoni natural i cultural i que també es posarà a disposició dels ens supramunicipals que en vulguin fer ús amb finalitats divulgatives i didàctiques. Volem que l'Espai Canet sigui un motor de desenvolupament cultural, mediambiental, econòmic i de cohesió social.

La regulació d'ús d'aquest equipament es farà mitjançant una modificació de l'ordenança referida a la utilització de les instal·lacions municipals. També, i per acabar aquest article, animo tots aquells que no vàreu poder assistir a la inauguració a visitar l'edifici així que en tingueu oportunitat.

M. DOLORS GUÀRDIA

agroempordà s.l.

Albert Oliveras
629 602 162

c/ Canet, s/n - **17134 LA TALLADA (Girona)**
Tel. 972 78 05 73
e-mail: albert.oliveras@agroemporda.cat

JARDINS DEL TER

Lluís de las Cuevas

MANTENIMENT JARDINS I PISCINES
TEPIS / HERBA ARTIFICIAL
REGS AUTOMÀTICS

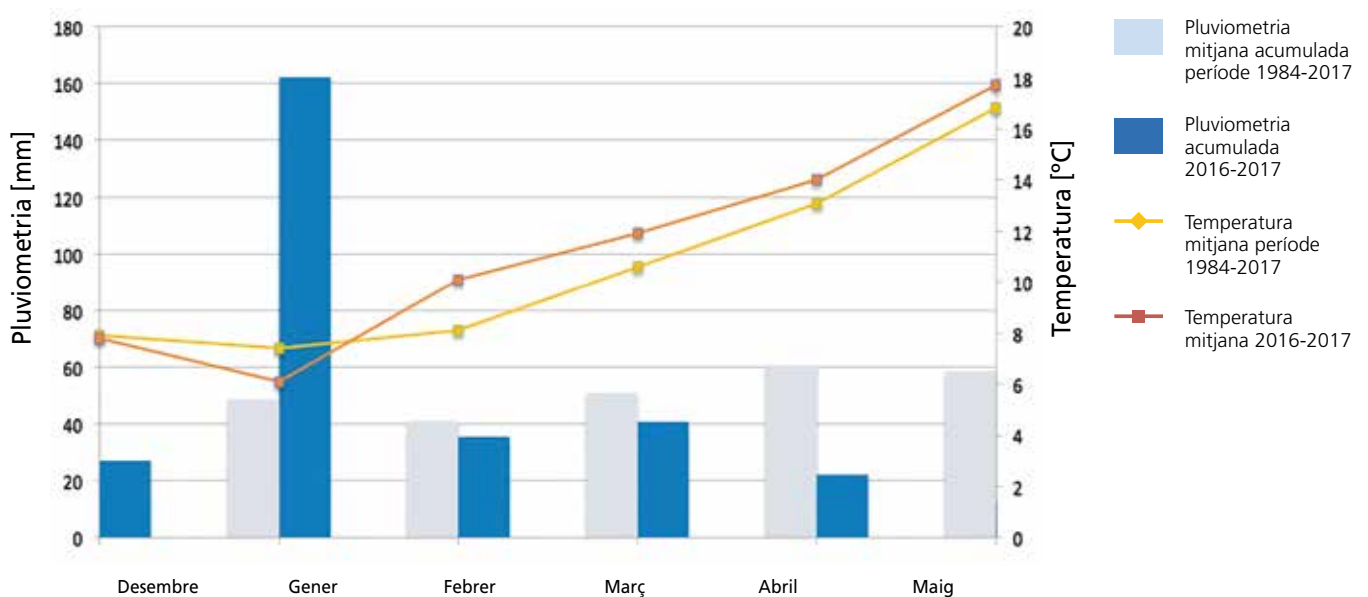
TEL: 647 175 554
jardinsdelter@hotmail.com

	Temperatura mitjana període 1984-2017	Temperatura mitjana 2016-2017	Pluviometria mitjana acumulada període 1984-2017	Pluviometria acumulada 2016-2017
Desembre	7,9	7,8	52,7	27,0
Gener	7,4	6,1	48,8	162,2
Febrer	8,1	10,1	41,0	35,6
Març	10,6	11,9	50,9	40,6
Abril	13,1	14,0	60,8	22,3
Maig	16,8	17,7	58,5	12,7

IRTA
RECERCA | TECNOLOGIA
AGROALIMENTÀRIES
 Estació Experimental Fundació
 Mas Badia (IRTA)
 Ctra. de la Tallada s/n
 17134 - La Tallada de l'Empordà
 Tel: 972 78 02 75
 Fac: 972 78 05 17

DIAGRAMA OMBROTÈRMIC // LA TALLADA D'EMPORDÀ 2016-2017

Demografia segons les dades que consten al padró d'habitants:

NAIXEMENTS (des de desembre de 2016):

Thiago Valero Bustamante 20/12/2016
Blai Puigvert Panella 18/01/2017
Tura Marquès Oliver 29/03/2017
Julià Andreu Serra 10/04/2017

DEFUNCIONS (des de desembre de 2016):

Sara Muniesa Audivert 30/03/2017
Juana Romero Hernández 12/04/2017
Pepita Mercader Pijoan 14/05/2017

Habitants empadronats: 472 (a 13/06/2017)

el planter de casa

les millors varietats d'avui fetes a prop vostre

Vivers DLP, sl
 Carrer del Pla, 4 - 17135 TOR (Girona)
 Tel. +34 972 78 02 35 - Fax +34 972 78 03 76 - pareta@terra.es

Grup DL
 75, Avenue Jean Joxé
 49100 Angers-France - www.dalicom.com

La Colla del Sinofós compleix deu anys!

A ASPRE I PLA sempre hi ha hagut una secció dedicada a la Colla del Sinofós. Ara que arriben als deu anys (qui ho diria veient-les tan fresques i espavilades) en recollim dues peces. La primera és la història de la Colla escrita per la Colla mateixa. La segona ens presenta cadascuna d'elles en plena activitat un dimecres a la tarda qualsevol.

Breu història

L'estiu del 2007 l'Ajuntament va voler promocionar la cultura i es va fer una reunió al Local de L'Empordanet. Hi van assistir persones de totes les edats i opinions. Tothom hi va dir la seva i segons els interessos de cadascú es varen formar les diferents comissions: de joventut, de festes, de música, de reis, de costura, d'esport...

En especial, la gent gran es va entusiasmar amb la idea de formar un grup per trobar-se i fer activitats. Aquell dia hi havia, entre d'altres, la Roser de Tor, la Remei i la Lola de la Tallada; la Dolors, la Nita, la Paquita i la Maria de Canet, i una vegada iniciat, s'hi van apuntar moltes més. La Fina es va oferir per ajudar-les.

Ens vam posar de seguida a treballar. La Roser Carolà té molt bones mans per a tot i és una artista en les manualitats, així que s'hi va posar de ple. En aquell moment l'Ajuntament va

Sortida a Púbol, 2009.

Reunió-berenar a Canet, 2008.

contractar la Cristina com a dinamitzadora i això, juntament amb les ganes de fer coses, va ser oli en un llum... Quan la Cristina va haver de plegar per motius de salut, la Fina va continuar la seva tasca amb molta il·lusió fent que el grup tirés endavant amb moltes activitats. Durant aquest temps, malauradament, hem perdut persones molt estimades que estaran sempre a la nostra memòria i formen part dels nostres bons records.

Al principi ens reuníem al bar L'Empordanet i fèiem els tallers de manualitats al menjador del fons, i les xerrades i altres activitats al Local, però després vàrem anar a La Caseta, un local agradable que compartim amb totes les altres comissions i on ens hi sentim de meravella.

Sopar amb mossèn Vicenç, 2010.

Berenar a Canet, 2012.

Sortida a Elna, 2013.

Sortida al museu de les puntes de coixí d'Arenys, 2016.

Sortida a la Fageda, 2011.

A Butterfly Park, 2014.

Dinar de germanor, 2015.

Durant aquests anys hem realitzat tota mena d'activitats molt interessants que ens han permès passar-ho bé, aprendre i sobretot estrènyer la nostra amistat. Ens ha agradat que persones de pobles veïns, també, formessin part de la nostra Colla, ens ha ajudat a créixer. La majoria de les activitats han tingut un objectiu solidari: fer manualitats per vendre i aconseguir diners per a la Marató, per a l'Oncolliga o participar activament en les festes municipals.

Són moltíssimes les sortides culturals que hem fet i que sempre ens fa il·lusió obrir a familiars o amics perquè com més som, més bé ens ho passem. Hem anat al teatre, a Lourdes, a veure exposicions, museus, festes o a qualsevol indret o activitat que a tots ens agradi.

Ens hem reunit sempre els dimecres a tarda a partir de les tres i la veritat és que la fem llarga, perquè se'ns acumula la feina i també aprofitem per descansar i fer petar la xerrada, que sempre va bé. Allà hi surt tot, fem honra al nostre

nom, qui no té un all té una ceba i qui no, en té dues! Uns dies fem tallers de memòria, altres de risoteràpia o gimnàstica al Parc de Salut. Ah!, i berenar que no falti, que són moltes hores i la panxa fa rau-rau!

La Colla del Sinofós som un grup de gent "jove d'esperit" oberta a tot i a tothom. Havíem de triar el nostre nom entre unes quantes propostes i aquest tots el vàrem trobar ideal perquè, si ens hi fixem, el "Sinofós" ens acompanya tota la nostra vida: quan som petits, nens, joves, prims, grassonets, rics, pobres, alts, baixets, guapos, no tan guapos... I així és la nostra Colla, on tothom hi té cabuda, sigui jove, sigui gran, pensi verd o morat... A la Colla del Sinofós sempre hi trobarà un forat!

Us esperem els dimecres a La Caseta!

Salut a tothom!

LA COLLA DEL SINOFÓS

Com cada dimecres

Un dimecres a la tarda com qualsevol dimecres, la Colla del Sinofós està enfeïnada!
Retallen unes peces blanques per formar uns ocells.

Retallen unes peces blanques per formar uns ocells.

—Quina preciositat —els dic.

Sense esperar un segon, em responen.

—Eh que sí? Són ocells de la Pau. Els fem per penjar-los als arbres del carrer pel dia de la Fira Erauari.

A qualsevol festa municipal, la Colla del Sinofós hi aporta la seva col·laboració i posa el seu punt de gràcia, la seva delicadesa, la seva humanitat, i és que el seu treball és així: es fa notar!

Recordeu les exposicions del dia de la Festa de la Gent Gran? I el detall d'aquest any? I els treballs manuals exposats per la diada d'Empord'Art? I els concerts del Cor? I tantes i tantes coses!

Deu anys cada dimecres, són molts dimecres i moltes hores que elles han dedicat voluntàriament a col·laborar en tot el que es fa al municipi. No fallen mai, com formiguetes programades, arriben a tot. Quina joia poder comptar amb un grup de persones així!

Fem petar la xerrada una estona i mentre gaudim del berenar que ens ha ofert la Paquita de Canet per celebrar el seu 81è aniversari, anem parlant dels seus sentiments envers la Colla.

La Colla del Sinofós el 2017.

La Roser diu que el dia que no hi ha Sinofós ho troba a faltar perquè s'hi troba a gust i per art d'encanteri li marxen tots els mals! "És una sort molt gran poder tenir aquest espai on trobar-nos i passar-ho bé".

—Aquí ens acceptem com som. Cadascú té les seves manies, però ens donem consells, crítiques constructives —diu la Lola—. Si ho fas d'aquesta manera, potser anirà més bé... És una ajuda, un suport, uns ànims, un "va... tot sortirà bé!" — Les companyes li diuen l'esportista de la Colla perquè practica exercici físic al Parc de Salut i camina cada dia una hora.

L'Elvira va arribar fa dos anys i comenta que és una alegria quan arriba el dimecres. Quan va arribar aquí es trobava sola i la Colla li ha fet costat en tot moment i li ha aportat l'alegria i els ànims per suportar la seva malaltia.

Tel. 972 780 524

www.materialia.cat

info@materialia.cat

materialia materials de construcció

Aixetes • Lavabos • Mobles de bany • Sanitaris • Dutxes • Mampares • Spas
Saunes • Paviments • Revestiments • Mosaics • Pedra natural • Parquets

—Quan et fas gran necessites ànims —diu la Paquita, molt contenta. I aquí els troba. Avui en especial tot són felicitacions! No hi ha faltat la cançó d'aniversari feliç amb un plat de magdalenes com a pastís.

La Rosa expressa que amb un dia no en té prou, que els dies se li fan llargs. Voldria trobar-s'hi més dies perquè s'ho passa molt bé. Cada dimecres puntualment espera la Fina, que la passa a buscar amb el cotxe. Diu que remarqui "puntualment" perquè a ella no li agrada que l'hagin d'esperar.

Sigui hivern o estiu, la Remei arriba amb la seva bicicleta, quina sort! Té dues cames que van molt ràpid! Tot i que ella forma part del Club de lectura, i per tant llegeix molt, li agrada fer els jocs de memòria perquè exercita la ment i els moviments de fisioteràpia també l'ajuden a completar la gimnàstica que fa cada dia al matí. El que més li agrada és la pintura, però ja fa un temps que ho ha deixat. "Cada cosa al seu temps!", diu.

La Dolors de Canet ens recorda que quan en falta una, la troben a faltar i es preocupen per ella, ja que tota la colla formen una família. És la més joveneta, però s'hi sent bé. Admira la vitalitat de les companyes més grans. "Són un bon exemple", diu.

La Lola, que és la més gran de la Colla, sempre que la salut li ho permet hi va a passar la tarda. Li agrada la companyia i s'hi sent a gust i li passa l'estona volant.

La Carme és d'Albons i diu: —El dimecres quan agafo el cotxe i l'encaro cap a la Tallada, ja hi va sol. —També ve a cantar al Cor—. He trobat molt bona acollida a la Tallada i m'hi sento bé.

La Fina, com a dinamitzadora, però també com una més, les cuida i les mima però els "fot canya" a l'hora de treballar. Així

La convivència d'estar juntes
i compartir moltes vivències ajuda
a encarar la vida d'una manera
més positiva

s'aconsegueix l'equilibri entre rialles i bon ambient, per una banda, i treballar i aprendre, per l'altra.

Manifesten que estan molt agraïdes a l'Ajuntament per tot el seu suport i interès, perquè sense aquesta ajuda hagués estat impossible que la Colla del Sinofós hagués complert deu anys. També agraeixen a totes les persones que tot i no anar-hi cada dimecres, assisteixen a les sortides, xerrades o festes, ja que així fan més gran la Colla. Els homes prefereixen anar a l'hort o estar a casa, però a les sortides s'hi apunten i això està molt bé!

Tan sols cal mirar les mans i els ulls d'aquestes persones quan treballen amb delicadesa, per adonar-te de la il·lusió i la pau que transmeten. A La Caseta s'hi respira tranquil·litat i dolçor. Simplement s'hi està bé!

Penso que quan entres en un lloc on hi vibra un aire distès, t'hi sents acollida. No en va, diuen que és obert i que estan molt contentes quan hi va algú de nou. Us en puc donar fe! Estic segura que la convivència d'estar juntes i compartir moltes vivències ajuda a encarar la vida d'una manera més positiva, més agradable i fer que les "cosetes" que amb l'edat van sortint, de vegades prou greus, siguin més lleugeres de passar.

Moltes gràcies per ser com sou i que per molts anys pugueu irradiar l'alegria que transmeteu.

ROSER BAGUÉ PARETAS

La dolça Caterina. *L'última de les malastruga* de Montse Castaño

Edicions Cal·lígraf ha publicat fa poc més d'any i mig la primera novel·la de la gironina Montse Castaño i en aquest temps l'obra i l'autora han arribat al cor de tothom que ha fet el pas de conèixer-les. Com hem pogut comprovar a la trobada de maig del nostre Club de lectura, la passió que transmet la Montse en parlar de la seva obra li ha guiat la mà en escriure-la, i el resultat és una narració que captiva els lectors.

La novel·la està dividida en tres parts, que corresponen bàsicament a tres de les dones d'una família. La narració segueix dues línies temporals: la primera, que comença a Tona l'any 1913 i que anirà avançant en el temps a mesura que avanci el relat de l'Antònia, per acabar l'any 1962 a l'Escala. Un segon fil argumental, relatat des del present, arrenca l'any 2008 i acaba a començaments del 2009, situat entre la Barcelona que s'abandona i l'arribada a l'Escala, just quan la Caterina, l'última dona de la saga, decideix divorciar-se i tornar al poble de l'àvia. Així, en capítols alternatius anirem resseguint, en paral·lel, les dues històries, fins que, inevitablement acaben tocant-se en un present en què el destí els ha reservat un temps fugisser, breu i dolorós que tancarà la història del passat familiar de la Caterina per enterrar qui sap si la malastrugança de les seves dones.

L'autora entrellaça dues històries narrativa-ment molt potents. La malastrugança que regeix la vida de l'Antònia Martí, anomenada al poble "la Malastruga", domina unes passions que es contraposen amb força a la vida de les dones de la família, tal com descobreix la Caterina, l'última de les Malastruga, qui a través dels retalls de la vida dels seus avantpassats i el retorn als paratges de la seva infantesa a l'Escala descobreix aspectes inimaginables de la seva pròpia història.

Els fets, quotidians, permeten descriure els indrets meravellosos pels quals transiten els personatges; detallen formes de vida i aspectes històrics de les poblacions que recorren i evidencien la vida als masos, el dur ofici dels pescadors, l'impacte de la Guerra Civil a les petites poblacions, la transformació dels pobles de costa amb l'arribada del turisme... En definitiva, plasmen una manera de viure que lentament es diluirà al llarg del segle XX.

El llenguatge és ric i acurat, al servei de les descripcions precises i subtils, especialment del paisatge, que es presenta com un personatge més i molt important; l'entorn omnipresent, impetuós, ho omple tot, defineix l'escena i afecta l'estat d'ànim de qui el viu.

Els personatges, creïbles i ben perfilats, malgrat els seus anhels i somnis, semblen estar marcats per un destí que sovint es presenta cruel, despietat i implacable com ho són, a vegades, les forces de la natura.

En conclusió, una novel·la de lectura molt recomanable que no us deixarà indiferents. Esperem poder gaudir aviat de les properes obres que la Montse Castaño ens ha desvelat que té en preparació (*La mantellina negra* i *El temps de les mimoses*), i si no heu llegit encara *La dolça Caterina*, no espereu més a llegir-la: us ho passareu molt bé!

MARGARITA VIDAL

Montse Castaño al Club de lectura el dia 14 de maig. FOTO: MARIA TERESA GIRONÉS

Club de Lectura de CaMaTorTa

Com ja és habitual des de fa cinc anys, cada primer diumenge de mes a la tarda ens trobem a l'espai cultural La Caseta de la Tallada d'Empordà per comentar les obres que hem llegit.

Aquests darrers mesos hem arribat a la cinquantena de llibres i trobades, una fita simbòlica que ens fa feliços i que volem compartir amb tothom qui vulgui acompanyar-nos fent una petita festa especial de la literatura el proper **9 de juliol a les 8 del vespre**, després de comentar la novel·la del mes: *Dues amigues*, d'Elena Ferrante.

Hem començat l'any 2017 amb la novel·la de Víctor Català *Un film*, per commemorar el final de l'Any Caterina Albert, homenatge a la gran escriptora escalenca en el cinquantè aniversari de la mort de l'autora. *Un film (3.000 metres)* explica com en Nonat Ventura, fill bord abandonat a l'hospici, en surt amb l'ambició de reparar el greuge que li ha fet el Destí. Com que les vies legals duen totes al cul-de-sac de la pobresa, decideix abandonar Girona i l'ofici de serraller per convertir-se en un lladre —però no pas un lladre qualsevol, sinó el més famós i refinat de Barcelona, el més admirat de tothom, el Senyoret.

Ja fa un temps vàrem comentar *Solitud*, l'obra més coneguda de l'autora escalenca; per això ara hem volgut acostar-nos aquesta obra considerada "la novel·la contemporània del cine mut", que en el seu temps la crítica condemnava per anacrònica i que segons alguns crítics contemporanis "és una meravella que està fora del temps".

Al febrer teníem programada una novel·la policíaca de Josep Torrent, però no es va poder disposar del lot de llibres i vam substituir *La sang és més dolça que la mel* per un recull de relats breus de joves autors (*Contes 2001*) que havia rebut el premi Peña Joan Santamaria.

El mes següent, el 5 de març vam comentar *Paraules a mitges*, de la Blanca Busquets, una autora que ja havíem tractat en el nostre Club amb *La nevada del cucut*. Ambientada entre Barcelona i la Plana de Vic a principis dels anys vuitanta, *Paraules a mitges* tracta de la incomunicació. El pare de l'Annabel, l'Albert i la Nina, els tres protagonistes d'aquesta història de sensacions i mirades en què la paraula esdevé emoció, confessa al llit de mort que va matar un home la nit del 23F, i a partir d'aquí anirem descobrint on era cadascú d'ells i què feia aquella nit històrica.

La trobada de la novel·la *La maledicció dels Palmisano* es va avançar al dissabte 25 de març per ajustar-nos a l'agenda de l'autor, que va acceptar visitar-nos desinteressadament per segon cop a la Tallada i a qui volem tornar a agrair des d'aquestes pàgines una vegada més la seva generositat al compartir amb nosaltres temps, simpatia i reflexions vitals i literàries interessantíssimes. Com sempre que ens acompanya un autor, vam oferir al nostre convidat un berenar amb productes relacionats amb l'ambientació de la novel·la, per la qual cosa no va faltar la pizza i altres productes naturals i artesans, entre els quals també els bunyols típics d'aquestes dates.

El diumenge 14 de maig vam comentar *La dolça Caterina*, amb la presència de l'autora, l'escriptora Montse Castaño, que va venir acompanyada de la seva mare, de l'editor de l'obra, en Ramon Moreno d'Edicions Cal·lígraf, i de la seva parella. Amb una passió encomanadissa, la Montse ens va explicar el procés de creació d'aquesta preciosa novel·la ambientada a Torroella de

Amb Rafael Nadal, autor de *La maledicció dels Palmisano*.

Amb Rafael Nadal.

Montgrí i l'Escala i vam poder comentar amb ella tot allò que ens va cridar l'atenció d'una obra que va agradar moltíssim a tothom per les peripècies de la trama, la caracterització acurada dels personatges, la delicada descripció dels paisatges, així com la precisa i molt ben documentada ambientació històrica. Una vegada més, gràcies, Montse!

I l'última trobada en redactar aquest resum l'hem feta diumenge 4 de juny; el text de l'escriptora japonesa Hiromi Kawakami *El cel és blau, la terra blanca. Una història d'amor* explica la relació especial plena de complicitats que es va

Amb Montse Castaño, autora de La dolça Caterina.

forjant entre una noia de 38 anys i el seu antic mestre a partir d'un retrobament ocasional que canviarà les seves vides.

De moment encara no tenim tancada la llista dels títols que llegirem durant el segon semestre de l'any, però us anirem informant puntualment a través de la pàgina web del nostre Ajuntament.

Us agrada llegir? Animeu-vos i contacteu amb nosaltres. Aquest és el vostre club de lectura!

MARGARITA VIDAL (Impulsora del Club de Lectura)

MACFONT, S.A.
 Recursos del Mar per a la Indústria Alimentària
 17002 GIRONA. 972-218825
WWW.IBERLAND.COM
info@macfont.es

TALLER MECÀNIC
Figueras

Reparació d'Automòbils i Maquinària

Tel./Fax 972 78 00 67 mail: tallerfigueras@hotmail.es
 Ctra. de Figueras, 14 17134 LA TALLADA D'EMPORDÀ
 (Girona)

Cafeteria
Esmorzars de Froquilla
Servei de Carta
Menú diari
Habitacions

C/ Girona, 20 - Tel. 972 780 136 - 17142 VERGES (Girona)
hostalalberana@restaurant.cat

Enquesta sobre l'ús de les pantalles electròniques

Segons aquesta petita enquesta, podríem dir que el nostre municipi fa un ús assenyat i útil de les noves tecnologies. Potser el fet de viure en un àmbit rural, on el lleure de l'esport i el contacte de la natura són més a l'abast, fa que no estiguem tan pendents de les pantalles brillants, tal com esdevé, més freqüentment, en els àmbits urbans.

Han envaït les nostres vides, han vingut per quedar-se, se'ns han fet imprescindibles, els adolescents quasi bé hi creixen enganxats —i ja es pensa a incrustar-les a la nostra massa fisiològica perquè ens augmentin la capacitat operativa i la percepció dels cinc sentits, esdevinguts, a hores d'ara, insuficients i obsolets.

Per les pantalles brillants passen els nostres diners, les nostres compres i vendes, les nostres relacions socials, i hores i hores d'oci i entreteniment. Ens estem convertint en ens virtuals? Comencem a claudicar de la realitat cada cop més adulterada i menys interessant? Fem la foto per veure el

Destaca que el major ús que es fa d'Internet sigui per qüestions relatives a la feina (50,7%), la qual cosa contrasta amb la deficient cobertura d'ADSL que les companyies donen

paisatge? Vivim més de les pel·lícules que veiem que de la nostra pròpia pel·lícula? Ens esplaiem contínuament per les xarxes perquè no valorem el nostre entorn més immediat? Ens evadim per les pantalles perquè ens avorreix la realitat més pròxima?

Les pantalles, l'oci i la feina

Evidentment parlem de les pantalles com a eina d'evasió i entreteniment, no com a eina de treball que ha esdevingut essencial en la vida contemporània i hi ha portat molts avantatges: rapidesa operativa, i estalvi de temps, paper i personal. Aquest darrer estalvi no sabem si gaire avantatjós, perquè ha deixat, i deixarà encara, molta gent sense feina. I no ens n'hem d'estranyar, cada nou invent comporta un avenç però també un retrocés, nous avantatges però també nous inconvenients, la qual cosa implica una adaptació al nou enginy que ha de passar, si no volem inconvenients, per racionalitzar-ne l'ús. Posem, per exemple, l'automòbil: hem guanyat en mobilitat i rapidesa particular, però hem perdut en qualitat d'aire a les grans ciutats, on el cotxe imposa dosis de soroll i estrès de vegades insuportables. Un altre exemple, els ordinadors. Qui podria, a hores d'ara, prescindir-ne? Ens permeten treballar des de casa, consultar tota la informació que volem, entretenir-nos amb jocs, *youtube* i pel·lícules; tanmateix, tot el que traginem —els diners i la nostra privacitat, per exemple— és en un "núvol" que pot ser saquejat per hackers experimentats, essent aquest un dels reptes més grans als quals s'enfronten els Estats i les firmes, tan grans com petites. I no parlem ja dels mòbils, dels quals a l'Estat espanyol es fa un ús potser abusiu (el segon Estat, després d'Indonèsia,

És necessari que un nen de deu anys ja tingui un *smartphone*, una màquina tan poderosa, simplement perquè els pares sàpiguen a cada moment on és el seu fill?

en la ràtio de mòbil per persona). És necessari que un nen de deu anys ja tingui un *smartphone*, una màquina tan poderosa, simplement perquè els pares sàpiguen a cada moment on és el seu fill? Aneu a una ciutat gran com Barcelona i compteu quantes persones s'aturen, caminen o circulen enganxades al mòbil i quantes ho fan com Déu mana, mirant l'entorn, la gent o el paisatge. Segurament del primer grup seran més de la meitat. És que és una eina fabulosa que ens permet comunicar-nos amb qualsevol persona, a qualsevol moment i en qualsevol lloc, moltes vegades "per necessitat", d'altres per pur avoriment o soledat, perquè també tot plegat ens ha fet més individualistes i solitaris.

La nostra realitat

Així doncs, per calibrar una mica com ens hem adaptat a les noves tecnologies de les pantalles, i per tenir-ne també una visió de conjunt del nostre municipi, hem passat una enquesta que comentem breument, però de la qual cadascú pot treure les seves conclusions. Només faltaria!

S'han emplenat 63 enquestes, han contestat 26 homes i 37 dones entre 25 i 76 anys, tot i que la majoria està en la franja dels 40 als 60. No s'hi troben, per tant, els més joves i els adolescents. S'ha de dir que només s'ha passat on line i els no usuaris de les noves tecnologies potser n'han quedat exclosos.

En destaquem els aspectes següents:

Ítem 1. Quant al temps de lleure davant una pantalla, el grup més nombrós (68%) s'hi està d'1 a 2 hores, la qual cosa no és excessiva.

Ítem 2. Sorpren que la major part de la informació es treu per Internet (42%) més que per la televisió (23%).

Ítem 3. Destaca que el major ús que es fa d'Internet sigui per qüestions relatives a la feina (50,7%), la qual cosa contrasta amb la deficient cobertura d'ADSL que les companyies donen en alguns indrets, per exemple a Tor. Si es vol que vingui més gent a viure al municipi, s'hauria de millorar aquest aspecte.

Ítem 4. Tampoc no s'aprecia una dependència "malaltissa" del mòbil, si a una majoria considerable (82,5%) no li importa passar-se "els dies que calguin" en un lloc de vacances sense cobertura.

Ítem 5. També s'observa un ús força moderat de les xarxes socials: una majoria d'un 71% les consulta d'1 a 10 cops al dia, suficient per anar seguint els diferents grups i xarxes, si no hi ha res d'especial; només un 14% les fa servir més de 20 cops.

Ítem 6. Es valora el grau d'afecció que té el mòbil sobre la persona, en convertir-se en una eina molt personal per la comunicació que posa a l'abast i la informació que porta a dins. La seva pèrdua pot generar estats d'ansietat o desemparament, com si ens hagessin robat una part de l'ànima. Ara bé, majoritàriament, no es detecta aquest quadre psicològic, la majoria se sent contrariada (31%), cosa normal car és la pèrdua d'un objecte valuós, o preocupada (52%); i només un 14% entre angoixada o totalment perduda.

Ítem 7. Es posa de manifest un consens quasi unànim (88%) a controlar temps i continguts de l'accés a Internet del més tendres, sobretot a la infantesa i a l'inici de l'adolescència, perquè és posar-los a les mans una eina molt poderosa, a la qual se'ls ha d'acostumar en un ús pausat i mesurat.

En general, segons aquesta petita enquesta, podríem dir que el nostre municipi fa un ús assenyat i útil de les noves tecnologies. Potser el fet de viure en un àmbit rural, on el lleure de l'esport i el contacte amb la natura són més a l'abast, fa que no estiguem tan pendents de les pantalles brillants, tal com s'esdevé, més freqüentment, en els àmbits urbans.

JORDI MARGARIT

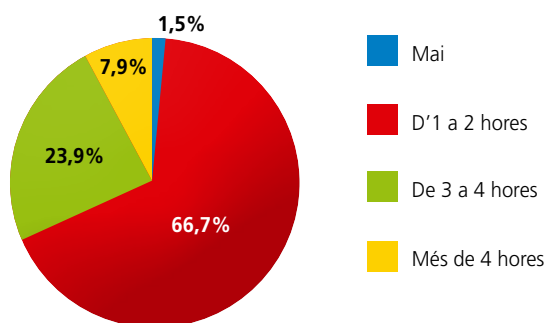
RESULTATS

Enquesta sobre l'ús de pantalles electròniques

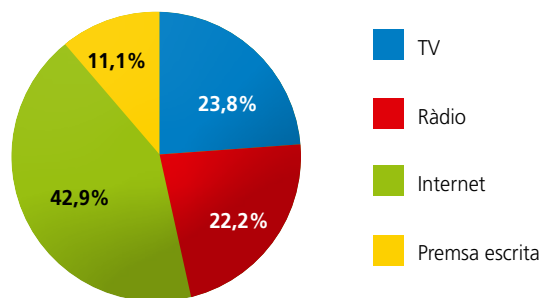

63 enquestes
Dades en %

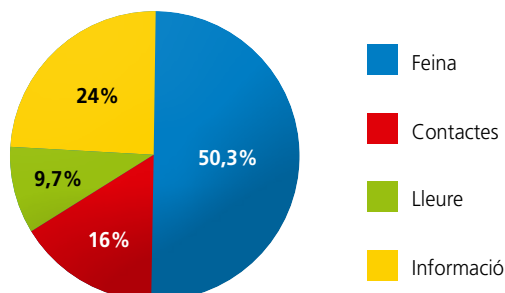
1 Quant de temps dediques diàriament a veure pel·lícules, informatius, programes, vídeos, etc. a la TV o a qualsevol altre aparell electrònic?

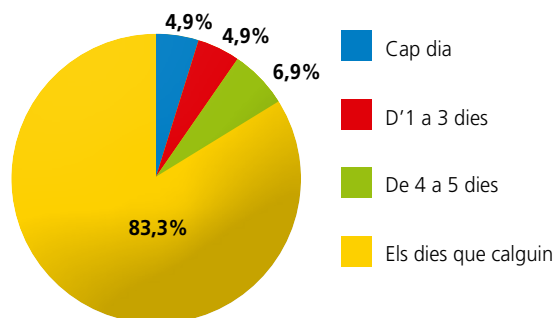
2 La informació de l'actualitat la treus en primer lloc de...

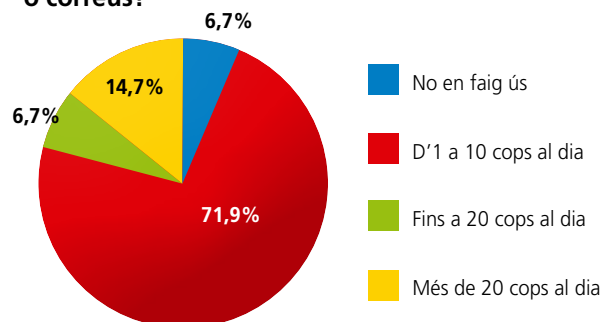
3 El major ús que fas d'Internet és en primer lloc...

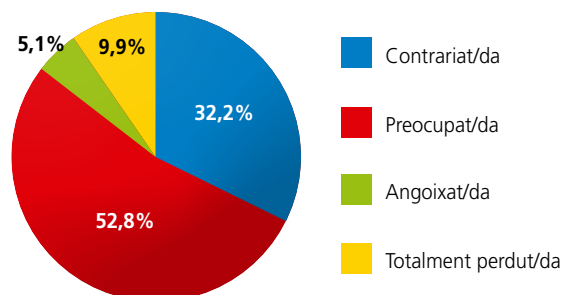
4 Si anessis de vacances a un lloc sense cobertura d'Internet, t'hi quedaries...

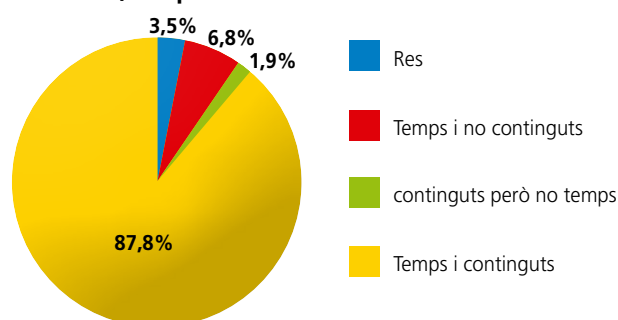
5 En fer ús de les xarxes socials, amb quina freqüència consultes els teus grups, comptes o correus?

6 Si perds el mòbil o te'l roben, et sents...

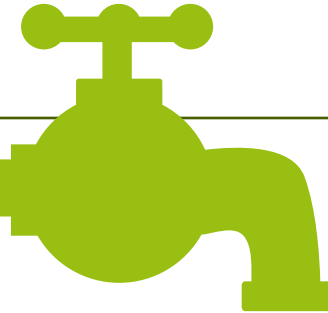

7 Quant a l'accés dels menors i adolescents a Internet, ets partidari de controlar...

NOVETATS

La facturació de l'aigua

Des de gener del 2017 l'Equip de Govern va acordar que l'enviament de les factures del Servei Municipal d'Abastament d'Aigua Potable es fes per mitjà del correu electrònic, ja que s'aposta per una administració pública íntegrament electrònica, interconnectada i amb ús de paper zero. Aquesta aposta s'emmarca en allò que permet la Llei de procediment administratiu de les administracions públiques.

Qui no disposi de correu electrònic pot demanar la factura en paper a l'ajuntament.

A qui li interessi rebre la facturació per correu electrònic ho pot sol·licitar al mateix ajuntament.

Qui no tingui domiciliat el rebut bancari rebrà la factura en paper com sempre.

En la propera facturació trimestral s'incorporarà una gràfica amb el resum del consum anual.

ELS AVANTATGES D'AQUEST PROCEDIMENT SÓN:

- un enviament més ràpid,
- un estalvi de paper i gestions.

iCOLORS...

Interiorisme Pintura Rehabilitació
Aluminis PVC

972 78 05 18
c/ Mestral, 13 VERGES 17142 (Girona)
info.icolors@gmail.com

MACIÀ JARDINER, S.L.

CONSTRUCCIÓ I
MANTENIMENT DE JARDINS
NETEJA DE PISCINES

C/ Nord, 2 17134 LA TALLADA D'EMPORDÀ (Girona)
Tel. 972 780 441 Mòbil 605 915 352
oficina@maciajardiner.es

El teu estil de vida

F Ferrer Cervià, s.l.
materials per a la construcció

PAVIMENTS, REVESTIMENTS PORCELLÀNICS, SANITARIS, AIXETES, MOBLES DE BANY,
MAMPARES, PARQUET I TOT TIPUS DE MATERIAL PER A LA CONSTRUCCIÓ

Av. de França, 192 • Tel. 972 17 34 42 • Fax 972 17 34 56 • ferrer.cervia@gmail.com
17840 SARRIÀ DE TER - Girona

Parlem d'educar en l'ús del mòbil

Sovint els adolescents semblen xuclats pel mòbil, per l'accés a les xarxes socials. No és una situació sense perills: hi pot haver addiccions i es poden trobar embarcats en dinàmiques que els superen. Aquesta situació requereix respostes educatives.

El mòbil, una eina neutra la intensitat i l'ús de la qual els decidim nosaltres

"No cal alarmar ningú, però sí que convé estar alerta: gairebé un 20% dels menors fan un ús abusiu del mòbil..." Així començava un article de Celeste López a *La Vanguardia* en què parlava dels menors i el mòbil.

Educar és una tasca difícil que comporta dedicació i responsabilitat. Els infants aprenen per modelatge. Quantes vegades sentim l'expressió "Aquest nen és clavat a la seva mare, fa els mateixos gestos" o bé "parla com un vell"? És la manera involuntària d'expressar que els infants aprenen dels seus educadors i els imiten, sobretot els membres de la família. És evident que hi ha una part de genètica però, a grans trets, aquestes similituds són purament reproduccions del que viuen a casa.

Dit això, podem posar dins el mateix sac de l'educació en general el fet que a tants pares i mares preocupa: l'ús del mòbil i les tauletes tàctils o ordinadors.

Parlant de fills i filles, ja diu el refrany: "De petits, maldecaps petits, i de grans, maldecaps grans", i realment és així. Quan comencen a deixar la infantesa i entren a l'etapa adolescent, la seva personalitat es va formant i van prenent consciència d'ells mateixos, de les seves inquietuds i interessos, i com és natural, immersos a la societat que els toca viure. Embolcallats com un ramat dels companys i companyes d'escola, se'ls fa difícil crear la seva pròpia identitat. És aquí on família i educadors hi desenvolupen el seu paper crucial.

Avui comentarem un dels aspectes que són motiu de disputa o enrabiades entre pares i fills: la tinença d'aparells de comunicació electrònica, tauletes i mòbil (deixem l'ordinador com a eina de consulta que es queda a casa. Aquest tema ja està més o menys superat i controlat). Ho veieu? Tot és

És possible educar en l'ús de les xarxes socials.

qüestió de temps! Fa poc parlàvem del problema que podia comportar la televisió; més tard, l'ordinador, i ara podem dir que aquests dos aparells estan, en certa manera, controlats i assimilats. Tots plegats hem pres consciència que la televisió amb mesura i control és bona i que l'ordinador amb mesura i control és una eina fantàstica. Fixeu-vos, doncs, que repeteixo les paraules "mesura i control". És, aquí, la clau de la qüestió.

D'un temps ençà, han aparegut noves tecnologies a l'abast de tothom fins a esdevenir gairebé imprescindibles; pràcticament no podem viure'n sense. Parlem del mòbil i les tauletes, que ofereixen multitud de prestacions a part de la comunicació immediata amb altres persones. No cal fer gaires estadístiques per adonar-nos que pràcticament tota la població adulta posseeix un aparell de mòbil connectat a la xarxa d'Internet. Fins aquí tot be, però, i els preadolescents i adolescents? És un aparell necessari o una joguina? Com els eduquem a fer-ne un bon ús i no ser víctimes de les addiccions?

Després de consultar diferents estudis sobre el tema podríem fer un breu resum de les idees i bones pràctiques per resoldre aquestes inquietuds que totes les famílies amb fills o filles en edat jove es plantegen.

A quina edat poden tenir mòbil propi amb connexió a Internet?

Habitualment, que no vol dir que sigui el millor, les famílies solen permetre la tinença de mòbil a la seva mainada quan comença l'etapa d'Ensenyament Secundari Obligatòria, l'ESO. Hi ha qui ho ha permès abans. Podríem pensar que dotze anys és una bona edat per ser responsable de l'ús del mòbil? Ja els podem deixar sols, com aquell que ja té el carnet de conduir i pot anar allà on vol amb el seu cotxe?

La resposta és NO.

Primer analitzarem si el necessiten o no. Aquesta pregunta és molt relativa, perquè parlem d'un mitjà de comunicació i cada cas és diferent, tot i que en general si pensem que el motiu és perquè es comuniquin més amb la família, o bé per tenir-los més controlats o per si els passa alguna cosa quan són fora de casa, és evident que anem errats. Si els passa quelcom a l'escola, hi ha telèfon; si els passa al carrer, qualsevol persona en té; per avisar que ja ha acabat l'extraescolar, se sap perfectament a l'hora que s'ha quedat, etc. Així que tots aquests arguments no són del tot vàlids.

Ara bé, el necessiten per comunicar-se amb els companys i companyes? Podríem dir que ho poden fer directament quan es troben, però tots hem estat joves i recordem perfectament que el primer que desitjàvem fer després de la jornada escolar, quan arribàvem a casa, era trobar-nos al carrer amb els nostres amics i comentar mil afers importants per a nosaltres, tot i haver estat junts a classe tot el dia. Els temps han canviat, ara no hi ha tant d'espai de lleure al carrer, però la necessitat de retrobar-se és la mateixa. Ara tenen el mòbil i l'utilitzen per omplir aquest temps de llibertat que els pertany.

Hem de ser conscients que la nostra societat està immersa en una hiperconnectivitat a través de la xarxa virtual i a l'adolescència la necessitat s'accentua per les pròpies característiques de l'edat.

Estem en un món on es conviu amb les xarxes socials, amb Internet en general, i aquestes potencien els canvis de personalitat dels adolescents i col·laboren a la seva formació.

Hem de pensar que no tots els preadolescents i adolescents són iguals, cadascú segueix un procés maduratiu emocional diferent i per tant no podem igualar les necessitats per més que ells o elles ho demanin. Entenem que és difícil per als pares i mares conèixer i acceptar que el seu fill o filla no estan encara preparats per tenir un mòbil, quan la majoria de la classe en té.

Posem un exemple més clar: deixariem que el nostre fill o filla es tirés a una piscina si encara no sabés nedar bé?

No, oi? Primer ens assegurariem que hagués après a nedar. Doncs en el cas del mòbil cal fer el mateix.

Com ajudem els nois i noies a fer un bon ús del mòbil?

Tenim com a avantatge que els preadolescents i adolescents han crescut amb les noves tecnologies i dominen el món digital amb agilitat. Tanmateix, això pot comportar perills derivats de la seva immaduresa, com la manca de criteris per reconèixer els perills. *Tenir a les mans un aparell com el mòbil no deixa de ser una experiència més de la vida que necessita un aprenentatge.*

Hem d'acceptar que estem en un món que ha canviat on es conviu amb les xarxes socials, amb Internet en general, i aquestes potencien els canvis de personalitat dels adolescents i col·laboren a la seva formació.

1- Crear el perfil a la xarxa

Per a un adolescent no tenir perfil a la xarxa és com estar apartat de la societat on viu, és la seva carta de presentació al seu entorn.

Per la importància que això comporta:

- És molt important acompanyar-lo en el moment de crear el seu perfil digital.
- Cal fer-li prendre consciència de com es vol presentar davant dels altres. Les preguntes clau podrien ser: "Com vols que et vegin els altres?", "Quina imatge vols donar de tu?", "Vols mostrar-te coherent amb la teva manera de pensar?".
- Observar diferents models de perfils i les diverses interpretacions que se'n poden fer ens pot ajudar.

És bo connectar-se amb diferents persones conegudes, utilitzant els programes més usuals com Instagram o Facebook, i observar el seu perfil per treure'n les diferents interpretacions.

A partir d'aquesta reflexió, la creació del seu perfil és possible que sigui més adequada.

2- Establir normes

Per a un bon acompanyament en l'aprenentatge de l'ús del mòbil, és molt important que quedin clares les normes que establim des del primer moment i ser molt estrictes amb el que s'ha pactat.

- Establir pactes d'horaris. Acordar a quina franja horària o quan de temps utilitzarà la connexió.
- Establir pactes d'utilització. Acordar quina utilització es farà de l'aparell, per exemple comunicar-se per WhatsApp, penjar fotografies a l'Instagram, utilitzar el Facebook, etc.
- Controlar els enllaços, amistats, adhesions, programes, etc. Sense trencar la privacitat i la intimitat personal de l'adolescent, cal que es tingui la suficient confiança per possibilitar el control. No hem d'oblidar que els pares i mares són responsables de l'educació dels fills encara que tinguin quinze anys!

3- Estar atents a qualsevol canvi d'actitud

- Observar i estar atents als canvis de conducta o d'estat d'ànim del fill o filla és una bona manera d'obtenir indicadors per saber quin ús n'està fent.

Indicadors que es poden notar en l'adolescent i poden ser signes d'alerta:

- No controla l'emoció o l'actitud quan ha d'apagar l'aparell.
- Passa més temps de l'establert amb l'aparell connectat.
- Està menys actiu i obert a converses.
- Intenta passar més hores en intimitat, sense participar tant en els afers familiars.
- Passa pràcticament tot el dia amb el mòbil a la mà.
- Baixa el rendiment escolar.
- Té més canvis d'humor del que és habitual.
- Comença a fer accions involuntàries poc usuals a la seva manera de ser. Per exemple: mossegar-se les ungles, estar més irritable, contestar malament, tenir dificultat per dormir o relaxar-se, canviar d'hàbits, canviar d'amistats, etc.

Aquestes actituds poden ser símptomes d'addicció o d'un mal ús de les xarxes socials. Per tant, cal estar atents i actuar com més aviat millor parlant-hi seriosament, sent més estrictes amb el que s'havia pactat o acudint a alguna ajuda externa.

Com a valor afegit, tenir accés a Internet és entrar al món i poder tenir tota mena d'informació no sempre bona i fiable. L'adolescència és una etapa de la vida en què s'és més vulnerable ja que la personalitat s'està formant; aquest fet comporta que la informació que els arriba a través d'Internet influeixi en la seva conducta i es converteixi en una addicció.

4- Com es recomana actuar davant de l'incompliment de les normes pactades?

Si l'adolescent no compleix amb les normes que s'han pactat, evidentment, assumirà les conseqüències d'aquest comportament. No ens ha de fer por el càstig, sempre que sigui proporcional a l'incompliment. Una sanció que sol funcionar és la retirada temporal d'algun privilegi. D'aquesta manera l'adolescent s'adona que ha tingut una conducta inadequada que comporta una conseqüència que no li agrada; la propera vegada prendrà mesures abans d'incomplir. Per exemple, hem pactat que no portarà el mòbil a l'escola i un dia se l'enduu. La conseqüència podria ser un dia o dos sense mòbil.

El càstig és una resposta a una conducta negativa pactada o sabuda, per tant, perquè sigui eficaç, s'ha de ser estricte en el seu compliment per més que l'adolescent s'hi oposi. No hem de perdre de vista que un bon clima familiar afavoreix la confiança, i això és sempre una bona mesura de control perquè facilita la conversa distesa.

Els adolescents, tot i que no ho mostren, necessiten el suport dels pares i mares per reafirmar-se i sentir-se més segurs per actuar amb responsabilitat i criteri.

ROSER BAGUÉ PARETAS

Uns papers i una campana

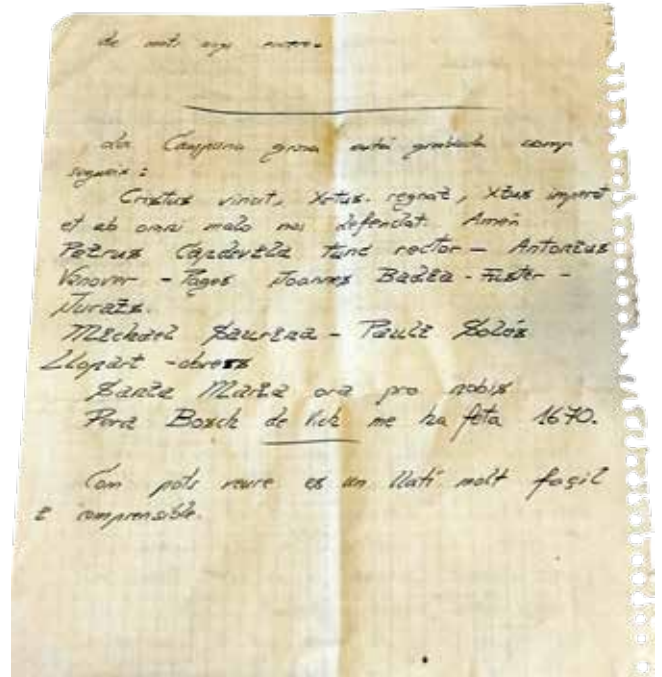
Les campanes de la Tallada són dues, la grossa i la petita. Toquen quarts i hores, criden a missa i fan altres tocs. Hi són i acompanyen la vida del poble des de sempre. Tenen història, aquestes campanes? Una, almenys, sí. I aviat farà 350 anys.

Avui abandonarem la lectura de les actes municipals perquè m'han fet a mans uns papers d'allò més interessants. Al fons d'un calaix, la Dolors Tarrats va trobar uns fulls que li van semblar adequats per a aquesta secció. Els fulls s'havien arrencat d'un quadern quadriculat de la mida d'una quartilla amb espiral al costat.

El que tenim són quatre planes manuscrites que podrien ser l'esborrany d'una carta d'autor desconegut dirigida a un destinatari no més conegut. Ho corrobora el fet que al final de l'escrit l'autor es dirigeix al destinatari: «Com pots veure es un llatí molt fàcil i comprensible».

Com que el contingut de l'escrit se centra en la història de la Tallada, l'església de Santa Maria i en una de les seves campanes, la Dolors Tarrats creu plausiblement que es podria tractar d'algun capellà, però ignora quin. Tampoc no pot explicar com els papers van arribar a casa seva. Sabem que l'escrit és posterior a l'any 1939 perquè s'hi fa referència tres vegades a la «passada guerra civil espanyola».

Si ens fixem en l'escriptura, veurem que es tracta d'una persona amb estudis però que desconeix l'ortografia fabriana i emprà alguns castellanismes («bordexava», «cruçats», «hasta»), però que utilitza perfectament els pronoms febles i altres aspectes de la sintaxi catalana: «un nom de poble que ve de "Taliata" aixó es, atalaia o mirador, encara que d'aixo

Un full del manuscrit.

no en tingui massa»; «i tornan à les torres anomenades ni a una...». En altres mots, l'autor era catalanoparlant però, com la immensa majoria en aquell temps, la seva formació havia estat en castellà. Pel que fa al destinatari de l'escrit, cal creure que havia de ser una persona d'una formació semblant a qui no calia traduir els textos en llatí abreujat de la campana. Potser un altre capellà?

c/ Girona, 60 - 17142 VERGES (Girona) - Tel/Fax: 972 780 417 - inst.verges@gmail.com

Quant al contingut de l'escrit, hi ha una breu descripció general de la situació del poble i dels seus camins sense dir res dels altres nuclis del municipi. Segueix un relat deslligat de caràcter històric, amb esment dels ibers com a poble invasor vingut del mar, una idea que fa molts anys que la prehistòria ha abandonat. El relat acaba recalant en els Senyors de Foixà, com a feudals de la Tallada. Tota aquesta part històrica és molt confusa, ja que la Tallada durant l'edat mitjana va estar sota la jurisdicció del Comtat d'Empúries fins a finals del s. XIV. Caldria aclarir les fonts de tota aquesta part històrica per entendre l'origen de les imprecisions i acabar de traçar-ne el perfil de l'autor.

COM ÉS LA CAMPANA?

- **La corona** (constituïda per 6 anelles de bronze amb un rostre en cada anella) fa uns 22 cm d'alçada. La corona subjecta la campana a un eix de ferro encastat en l'arc esquerre de l'espadanya.
- **El cap** de la campana (la part superior) fa uns 4-5 cm d'alçada.
- **L'espata** de la campana (la falda o costat) fa uns 74 cm d'alçada en vertical. Conté en relleu sis franges amb inscripcions i 4 franges buides. En diferents punts es poden trobar cartutxos amb figures diverses (un sant crist, un personatge, motius vegetals, la inscripció 1670 dividida per un arbre —un pollancre—, etc.).
- **El llavi** o circumferència de la boca, 285 cm.
- **La boca** fa 90 cm de diàmetre.

El més interessant del text és l'esment de la campana grossa de l'església: «També es conserve perfectament la campana grossa de l'Església que data de l'any 1670, i a la mateixa estan grabats el nom del rector y dels treballadors que la varen fer possible. Aquesta llista de noms grabats son totalment

Al fons d'un calaix, la Dolors Tarrats
va trobar uns fulls

llegibles si bé solsament n'hi a un que així tingut podríam dir descendencia hasta els nostres dias».

La campana és del 1670.

El més interessant del text és l'esment de la campana grossa de l'església

Al final de l'escrit hi consta la descripció de la campana:

«La campana grossa está gravada comp segueix:
 Cristus vincit, xstus. regnat, xtus imperat et ab omni malo
 nos defendat. Amen.
 Petrus Capdevila tunc rector
 Antonius Vanover- Pages Joannes Badia – Fuster Jurats
 Michael Saurina – Paulí Solés Llopart – Obrers
 Santa Maria ora pro nobis
 Pera Bosch de Vich me ha feta 1670»¹

La corona de la campana.

Existeix aquesta campana, encara? Ho vaig preguntar a diverses persones i ningú me'n va saber dir res: fins i tot es deia que la campana havia desaparegut durant la Guerra Civil, però els fulls afirmaven el contrari. Vaig pujar a l'espadanya de l'església per comprovar-ho i...

Efectivament, la campana grossa té les inscripcions que consten en els fulls apòcrifs. Mirant fotografies antigues de l'església² constato que la campana grossa, la de les hores, sempre ha estat penjada dins del badiu de l'esquerra mirant la porta, fins i tot l'any 1937, en plena guerra.

D'altra banda, cal aclarir alguns termes de les inscripcions: «Jurats» vol dir membres de la «comú», que era l'organisme que reunia els caps de casa i que venia a fer d'ajuntament, encara que el batlle pròpiament dit era a Verges. Els «obers» podrien ser els mestres d'obres que van construir l'espadanya —que com podeu veure és anterior a la portalada (del 1720)—, mentre que la campana en si devia ser fosa a Vic per un tal Pere Bosch.

Tanmateix, resten interrogants com ara el nom de la família encara present a la Tallada en el moment de l'escrit (Vanover, Badia, Saurina o Solés?). I moltes altres qüestions, començant pel nom de l'autor d'aquestes notes. Si algun lector o lectora pot fer-hi alguna llum potser podríem continuar la història. En tot cas, tenir al poble una campana tan antiga i en ús és quelcom important.

RAMON CASARES

1 En llatí: «Crist venç, Crist regna, Crist impera i de tot mal ens defensa. Amén. Santa Maria, prega per nosaltres». La resta és en català.

2 Gibrat i Juanola, Narcís, i Cases Genover, Josep. *La Tallada d'Empordà, Tor, Marenyà i Canet de la Tallada. Records en blanc i negre.* Ajuntament de la Tallada.

CENTRE IMATGE ARISMA

HORES CONVINGUDES:
Lidia Ferrer
 Tel 616 664 375
 E-mail: esteticaarisma@gmail.com

Tramuntana, 13. Bellcaire d'Empordà.

Servei de Perruqueria
 Servei d'Estètica
 Quiromassatge
 Teràpies Alternatives
 Aromateràpia
 Reflexoteràpia
 Moxa Alquímica
 Depilació IPL (Laser)
 Altres.....

10% Descompte
 productes
 Alquímia

INSTAL·LACIONS JAUME

JAUME PASCUAL PIBERNAT
 Mòbil 607 234 388

Tel./Fax: 972 780 388 jpascual@sitelcon.com
 C/ Major, 7 - 17134
 LA TALLADA D'EMPORDÀ (Girona)

Jesús Alvira: un *certain regard*

El nucli antic de la Tallada viu una activitat frenètica amb els preparatius de la fira ErAquare, que l'endemà ha d'acollir visitants i paradistes en la seva cinquena edició. En Jesús em rep al pati de casa seva, un espai d'intimitat que convida a la reflexió.

Malgrat fer tants anys que tots dos vivim al municipi, amb en Jesús no ens coneixíem de res, però ràpidament connectem i la conversa flueix sense cap dificultat. Aquest aragonès de naixement i empordanès per elecció ha encetat la sisena dècada i té una rara virtut: l'apassiona escoltar.

Des dels tres anys vivia a Barcelona, però ell i la Isabelle, la seva parella, van decidir a finals del 99 que volien instal·lar-se a la Tallada de manera permanent. Anys enrere havien triat el que havia estat can Pere Blanch per convertir-ho en la seva llar, després d'un important i acurat procés de rehabilitació. Amb un somriure recorda el dia de la mudança, els Sants Innocents del 99, amb una tramuntanada de les que fan història, quan un dels operaris del trasllat li va dir a la Isabelle: "señora, ¿está segura que quiere vivir aquí?".

En Jesús va dedicar-se quinze anys al món de la publicitat, aprenent l'ofici des de poc abans de la campanya per les primeres eleccions democràtiques del 77, pas a pas com a meritori, fins a convertir-se en director creatiu. Parla amb intensitat d'aquells anys de formació en aquest món apassionant però d'altíssima exigència, on tot passa molt de pressa i la pressió pels resultats és molt elevada; has de convèncer dues vegades: a l'empresa que t'encarrega la campanya i al consumidor final al qual va adreçada. La sèrie de televisió *Mad men* retrata a la perfecció aquest ambient, coincidim, i es declara entusiasmat per aquesta obra de ficció que tan bé descriu el que ell ha viscut de primera mà. Anys de feina molt enriquidora, dura, competitiva, els vuitanta van ser una època daurada, afirma en Jesús, amb un mercat liderat per les agències britàniques però en què la feina dels professionals de l'Estat espanyol, molt bons en creativitat i producció,

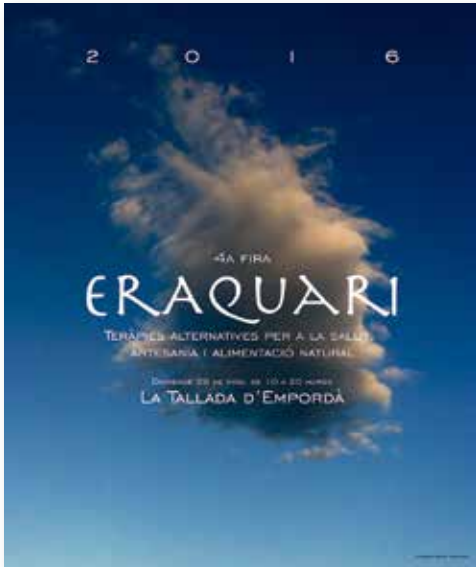
En Jesús afirma que "qualsevol tema és apassionant si hi aprofundeixes", i se li il·lumina els ulls

Rodant Dolça Catalunya.

el va fer viure moments vibrants i molt especials. Anys en què també va conèixer la Isabelle, directora creativa d'una agència publicitària i amb la qual van decidir fer junts el camí de la vida.

El cafè que en Jesús m'ha ofert només arribar es refreda a la tassa, absorts com estem en la conversa, i se'n afageix un convidat, en Yogui, el gos de la família, que m'ensuma enjogassat reconeixent el rastre de la gossa de casa. La Isabelle se l'emporta mentre explica que també tenen una gata, la Kamu, perquè es passa el dia camuflada, evitant la gent i en convivència pacífica amb el gos: comparteixen sostre però cadascú fa la seva. Yogui pel ioga, no per l'os de Yellowstone de la nostra infantesa, aclareixen enriolats.

Original del cartell de la 4a Fira ErAquarei.

L'etapa publicitària d'en Jesús s'acaba a l'arribar els noranta, quan entren en escena els financers i tot canvia: el protagonisme ara és per als diners i l'interès econòmic passa per davant de qualsevol idea, per bona que sigui. És llavors quan decideix reorientar la seva feina cap al documental i la comunicació, les seves especialitats.

Qualsevol nou projecte comença amb una pregunta clau: a quin espectador s'adreça? Un cop definit, comença un procés que l'apassiona: la immersió per conèixer i documentar-se sobre el tema que treballi, ja sigui Josep Pla, l'havanera o Xavier Monsalvatge. En Jesús afirma: "qualsevol tema és apassionant si hi aprofundeixes", i se li il·luminen els ulls mentre ho diu. Aquesta aproximació a la feina és per a ell una manera d'entendre el món, impregnat d'una educació àmplia de mires que el porta a detestar qualsevol integrisme com a dogma i a prendre consciència que dues postures aparentment enfrontades poden tenir raó, cadascú la seva, perquè no hi mai un punt de vista únic. Del seu pas per la publicitat n'està molt orgullós per tot el que hi va aprendre, una feina col·lectiva que li va donar ofici i el va fer créixer com a persona; entendre la gent, valorar opinions, i la seva divisa: escoltar, el que per a ell és la clau de tot.

De la seva feina com a documentalista en destaca el fet que mai ha fet ficció, sempre ha preferit optar per explicar coses que siguin reals. Tornem inevitablement a la publicitat: comentem anuncis i campanyes que ens criden mútuament l'atenció (Finish i el seu *técnico de lavavajillas*, Media Markt. i *yo no soy tonto...*) i de com amb aparents contradiccions aconsegueixen l'efecte buscat, realment un món singular i gens superficial. El producte ha de ser bo, l'*over promising* sempre en precari equilibri amb la realitat.

En Jesús va dedicar-se quinze anys al món de la publicitat, aprenent l'ofici des de poc abans de la campanya per les primeres eleccions democràtiques del 77, pas a pas com a meritori, fins a convertir-se en director creatiu

La Patum de Berga apareix en la sèrie Fiesta World Wide.

Com a guionista i realitzador, ha fet espots publicitaris, vídeos institucionals, documentals i peces audiovisuals per a museus, exposicions i centres d'interpretació: per al Museu d'Història de Barcelona, la Fundació Abertis, el CIC Centre d'interpretació del Cava de Sant Sadurní d'Anoia; sobre Xavier Montsalvatge, Josep Pla, Espriu i la càbala; les nostres postres amb *Dolça Catalunya*, la sèrie *Fiesta World Wide* (de la qual vam veure a la Tallada l'episodi sobre la Patum de Berga la vigília del darrer Sant Jordi); treballant per al Canal 33, La 2 de TVE, Canal Sur, Viajar Fox, Vía Digital...

El "per amor a l'art" com a divisa en un mercat que no respecta la feina del creador; la pirateria com a amenaça permanent. "Us ho passeu tan bé que ho hauríeu de fer de franc", li han arribat a dir però, és clar, la nevera no s'omple només passant-ho bé amb el que fas.

De nou la creativitat amarant una altra de les seves passions: la cuina com a combinació perfecta que permet compartir i donar plaer d'una manera intensa però efímera, gairebé una sublimació en ella mateixa. Fruit d'això, en Jesús em confessa un vincle amb Tor; durant uns mesos del 2000 i per la relació de la Isabelle amb la Marta Peters, van compartir fogons al recordat restaurant de la plaça.

Podríem continuar conversant hores i hores, aquesta estona ha estat molt plaent fins a convertir-se en aquests apunts ben naturals.

JOAN LORENZO QUINTANA

Com és una jornada de caça

Caçar animals salvatges s'ha fet al llarg de la història per diferents motius: per obtenir menjar, per afició o per protegir les persones, altres animals o les collites. La cacera del porc senglar ha estat una activitat tradicional en les nostres terres. Amb l'ajuda d'en Vicenç Chicot, ens hem atansat a l'actualitat de la cacera.

La primera vegada que l'espècie humana va caçar un porc senglar va ser, probablement, quan una colla d'humans, dels més llestos i agosarats, varen anar a cacera plegats. Amb unes armes molt rudimentàries, fetes d'ossos, pals i pedres, no deuriem pas abatre el senglar més fort de la manada, sinó un de solitari, vell, malalt, ferit o tot alhora. Tot i així, era un gran botí, suficient perquè en mengés tota la seva tribu i per celebrar-ho amb una gran festa.

És possible que aquest fet passés fa molts milers d'anys, a l'època dels caçadors-recol·lectors, quan els humans vivien de les plantes i els animals que trobaven, molt abans que ningú no cultivés cap planta ni domesticqués o criés cap animal. En aquella època, doncs, la cacera era un mitjà fonamental per alimentar-se i sobreviure. I ho va continuar essent, en l'àmbit rural, fins a finals del segle passat.

En Vicenç, més jove, amb un bon exemplar.

control sanitari, etc. Tot per aconseguir carn de la millor qualitat, i també bons pernills i embotits, que podem comprar fàcilment a la carnisseria.

La cacera del porc senglar per afició

Molts caçadors actuals ho són per pura afició. Per a ells, matar porcs senglars vol dir gaudir d'una bona jornada de cacera.

En parlem amb en Vicenç Chicot, de can Paleta de la Tallada, ben conegut per tothom, i caçador fins al moll de l'os. Tant, que quan parla de cacera, se li il·lumina la cara d'una manera especial. A raig, com si parlés com una repetidora, explica:

Que va néixer a Fitor, al mas can Torroella, al cor del massís de les Gavarres, i que l'afició a la cacera li ve de molt petit.

Molts caçadors actuals ho són per pura afició. Per a ells, matar porcs senglars vol dir gaudir d'una bona jornada de cacera

Avui, en canvi, si volem menjar carn de porc, ja tenim els porcs de les granges, que són descendents domesticats dels senglars primitius. Tan tendres, grassonets i de mides ben proporcionades. Són criats en unes instal·lacions on no hi falta res, amb calefacció si cal, amb menjar equilibrat, amb

Que als dotze anys va matar el seu primer senglar, i que en una de les seves primeres temporades no va fallar cap tret, va disparar tretze cartutxos i va matar tretze porcs.

Que sempre ha tingut molt bona punteria, i que té molts trofeus de caça per aquest motiu.

Que és soci de la Colla de Caçadors de Sant Sadurní de l'Heura, i que el coto on cacen es diu el "Coto del Cartutxo".

I descriu com és una jornada de cacera:

–Quan clareja alguns caçadors anem a buscar les petjades i passades dels senglars sobre el territori. Després ens reunim a la seu de la colla per compartir la informació obtinguda i preparar la jornada. I, tot fent un bon esmorzar, el cap de colla distribueix els caçadors a les parades. Cap caçador es pot moure de la seva parada sense comunicar-ho als altres, ni disparar a cap animal que no sigui un senglar o una guilla.

–Els gossers són caçadors molt importants. S'encarreguen de portar els gossos a les petjades i als rastres. Els gossos, que poden ser particulars o de la colla, han de fer sortir els senglars del seu jaç i menar-los cap a les parades, on els caçadors que estem a l'aguait els hem de disparar quan els veiem passar.

El moment de plegar la cacera sol ser quan els gossos estan cansats. Si hi ha hagut sort, és l'hora de recollir els senglars caçats i, si no, la jornada acaba igualment amb un bon dinar.

També comenta que la comunicació entre els caçadors és fonamental durant la jornada. Avui no és cap problema gràcies a les emissores. Abans, però, i d'això no fa tant, en Vicenç recorda que es comunicaven a toc de corneta:

–Un toc curt volia dir que s'havien deixat anar els gossos; dos tocs curts, que els gossos havien trobat el rastre i el seguien; tres tocs curts i un de llarg, que els porcs ja corrien; i molts tocs curts, que ja s'havia matat el porc.

–Abans hi havia moltes jornades sense caçar cap porc, perquè n'hi havia molt pocs. Ara n'hi tants que en podem arribar a matar fins a una dotzena en una sola jornada. Aquesta temporada, que va començar el 12 d'octubre i va acabar a finals de maig, la meva colla n'ha caçat 172.

–En temps de veda, van a desbrossar i netejar els corriols i accessos per a la temporada següent. Aquestes jornades també acaben amb un bon dinar.

–A la colla tot està ben organitzat i tenim una assegurança molt completa que ens cobreix a nosaltres i els gossos, i també els danys que puguem ocasionar a tercers.

Premi: reconeixement al caçador amb més porcs abatuts per temporada.

Cap caçador es pot moure de la seva parada sense comunicar-ho als altres, ni disparar a cap animal que no sigui un senglar o una guilla

–No recordo haver patit cap accident important, ni jo ni ningú de la colla, però sí algun ensurt que després són anècdotes per explicar.

La cacera del porc senglar per controlar-ne la població

Aquest és el motiu més modern pel qual es cacen els senglars, ja que produeixen danys als camps de conreu i a les zones habitades i provoquen accidents de trànsit.

Els quatre motius principals que han afavorit l'augment de la població de porcs senglars són els següents:

- L'augment de la superfície forestal, el seu hàbitat natural, conseqüència de l'abandonament progressiu d'olivets, vinyes i aspres.
- La hibridació del senglar salvatge pur amb altres espècies domesticades. El resultat és que tenen més cries i, si abans en tenien dues o tres, ara en poden arribar a tenir sis.
- Són omnívors. Troben menjar al bosc, als camps, als horts, als jardins i fins i tot als contenidors de deixalles. Són molt llestos i es desplacen de nit sobre el territori. Mengem de tot: des de cucs i cargols a ratolins i serps, des de glans i fruites a arrels, patates, cacauets, blat de moro, llavors, etc.
- La falta de depredadors. El seu depredador natural és el llop, i se n'ha perdut la mena.

El mètode tradicional que s'ha usat els últims anys per controlar la població de porc senglar és la caça. Es fan innumbrables batudes i caceres nocturnes, que porten a terme les colles de caçadors, els agents rurals i, furtivament, els pagesos afectats.

Però, malgrat això, el nombre de senglars no para de créixer. I per tant, si cap llei no ho prohibeix, tindrem cacera del porc senglar per molts anys.

JOAN SAGUÉ

La gestió de les deixalles: un repte del segle XXI

Poques coses il·lustren millor les dificultats per a la convivència quotidiana que la gestió de les deixalles. En aquest article trobareu una exposició detallada dels reptes a què ens enfrontem, dels costos i beneficis, de les solucions i dels canvis que calen en les actituds.

Anar al supermercat i comprar aliments que ens resultin còmodes a l'hora de portar-los a casa i de consumir-los no havia estat mai tan fàcil. La majoria de productes alimentaris es presenten en envasos de diferents porcions, adaptats a les necessitats de la societat actual, ja sigui en forma de presentacions per a una persona, per a dues o per a més. I així, gairebé amb tots els tipus de productes que consumim, no només els alimentaris.

Tot és còmode, tot és "portable", tot té una vida programada, però, després de consumir-ho, i utilitzar-ho, què en fem? Doncs, a hores d'ara, ja tots ens hem familiaritzat amb l'estratègia de Reduir, Reciclar i Reutilitzar per intentar disminuir la quantitat de residus que com a societat generem. Això no obstant, la gestió dels residus continua essent un gran repte per a la majoria de corporacions locals.

I en bona part, aquest repte es pot associar al comportament que tenim les persones. Per una banda, hi ha aquelles que són conscients de la problemàtica mediambiental i els problemes de sostenibilitat que estan associats a la gestió dels residus i col·laboren activament a posar en pràctica la reducció (per exemple, eliminant la utilització de bosses i altres envasos de plàstic), el reciclatge (amb una bona separació de les fraccions orgànica, de plàstic, vidre i de paper) i la reutilització portant tot allò que es pugui a les deixalleries perquè se'n faci la gestió oportuna. Però, també, hi ha el col·lectiu "resistent" a la posada en pràctica d'aquesta cultura de respecte pel medi ambient i que fa cas omís de les recomanacions o bones pràctiques de gestió de residus. Afortunadament, cada vegada són menys, però tot i això, encara són massa!

Actualment, molts ajuntaments tenen un sistema de gestió dels residus semblant al que he esmentat en el paràgraf

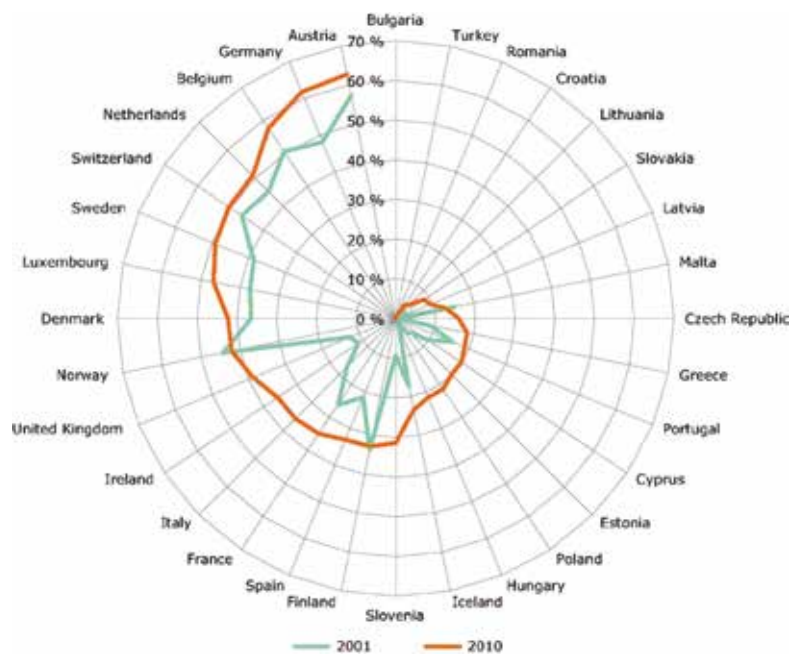

Figura 1. Índex de reciclatge a Europa 2008/2009

FONT: MANAGING MUNICIPAL SOLID WASTE - A REVIEW OF ACHIEVEMENTS IN 32 EUROPEAN COUNTRIES. EEA REPORT No 2/2013

www.eea.europa.eu/publications/managing-municipal-solid-waste

anterior però, atès que amb aquest sistema s'ha observat que hi ha un sostre de reciclatge entorn del 60%, s'estan estudiant i implementant d'altres sistemes per intentar augmentar-lo. Es pretén disminuir el cost d'aquesta gestió, ser més respectuosos amb el medi ambient i intentar evitar alguns efectes, com l'efecte hivernacle, que poden associar-se al canvi climàtic, per pal·liar-ne les conseqüències adverses.

El Programa General de Prevenció i Gestió de Residus i Recursos de Catalunya 2020 (PRECAT20), redactat per l'Agència de Residus de Catalunya, estableix l'objectiu d'incrementar la recollida selectiva municipal abans del 2020 fins a un mínim del 60%. Caldrà doncs treballar en diversos fronts. Per a moltes fraccions s'haurà d'augmentar tant la quantitat recollida com la qualitat. Serà necessari innovar en els models de gestió més eficients i, alhora, tots el residus hauran de ser tractats abans de la seva deposició per augmentar-ne

la valorització i per disminuir-ne la quantitat i l'impacte. Per això s'ha plantejat la prohibició/limitació de l'ús d'abocadors per als residus reciclables, l'increment progressiu dels cànon d'incineració i estendre de manera progressiva el pagament per generació o pagament just.

En la Figura 1 podeu observar els índexs de reciclatge a Europa. En la figura s'observa com només hi ha dos països (Àustria i Alemanya) que presenten un índex superior al 60%, i Bèlgica s'hi apropa. Les estratègies aplicades a aquests països per assolir aquests valors són diferents. A Àustria, la taxa de reciclatge l'any 2010 va ser del 63% i percentatge de residus destinats a dipòsit controlat es va reduir del 40% al 7% en el període 2001-2010. Aplica cànon sobre dipòsit controlat: el 2001, 22 €/t, i el 2010, 43 €/t. A Alemanya la taxa de reciclatge ha passat del 48% l'any 2001 al 62% l'any 2010. No hi ha cànon sobre dipòsit controlat, però la tarifa mitjana dels dipòsits controlats és de 140 €/t. La normativa no permet la deposició sense tractament previ. A Bèlgica, la taxa de reciclatge ha passat del 50% al 58% en els darrers deu anys. Aplica cànon sobre dipòsit controlat: a Flandes van ser el 2001 de 47 €/t, i el 2010, de 75 €/t.

A Catalunya, el DOGC va publicar la Llei 5/2017, de 28 de març, de mesures fiscals, administratives i financeres del sector públic, en la qual s'estableixen els increments en el cànon sobre els residus. La nova normativa estableix un increment progressiu del gravamen fins a assolir els 47,10 €/t el 2020. Fins ara es pagava 19,10 €/t. També s'estableix un nou tipus de gravamen corresponent a la incineració que serà de 23,80 €/t (i que fins ara no es pagava).

Hi ha el col·lectiu "resistent" a la posada en pràctica d'aquesta cultura de respecte pel medi ambient i que fa cas omís de les recomanacions o bones pràctiques de gestió de residus

En la Figura 2 es pot observar l'evolució de la recollida selectiva, de la fracció resta i dels residus municipals a Catalunya. Tot i que s'hi pot observar una evolució positiva entre els anys 2000 i 2015, també queda clar que des del 2010 estem estancats a l'entorn del 40% pel que fa a la recollida selectiva. Per tant, lluny del valor establert per la UE.

En aquest context és quan la majoria d'actors implicats en la gestió de residus es plantegen canvis en els sistemes de recollida. Cal subratllar que tots ells tenen punts forts i punts febles i que la clau rau en el disseny i la gestió correcta del model.

Un sistema de recollida que alguns municipis han començat a implementar és l'anomenat "porta a porta" (PaP). Per poder-lo aplicar és necessari encaixar totes les peces que intervenen en la gestió dels residus perquè a llarg termini se'n puguin obtenir els beneficis. Cal educació ambiental, disposar dels instruments tècnics (servei, seguiment...), disposar d'un marc normatiu adequat i aplicar la fiscalitat necessària. La recollida PaP és un sistema que fuig de l'anonimat dels residus, permet exercir i exigir la responsabilitat compartida en la gestió dels residus mitjançant l'establiment d'un "pacte" entre la ciutadania i l'administració. Es fonamenta en

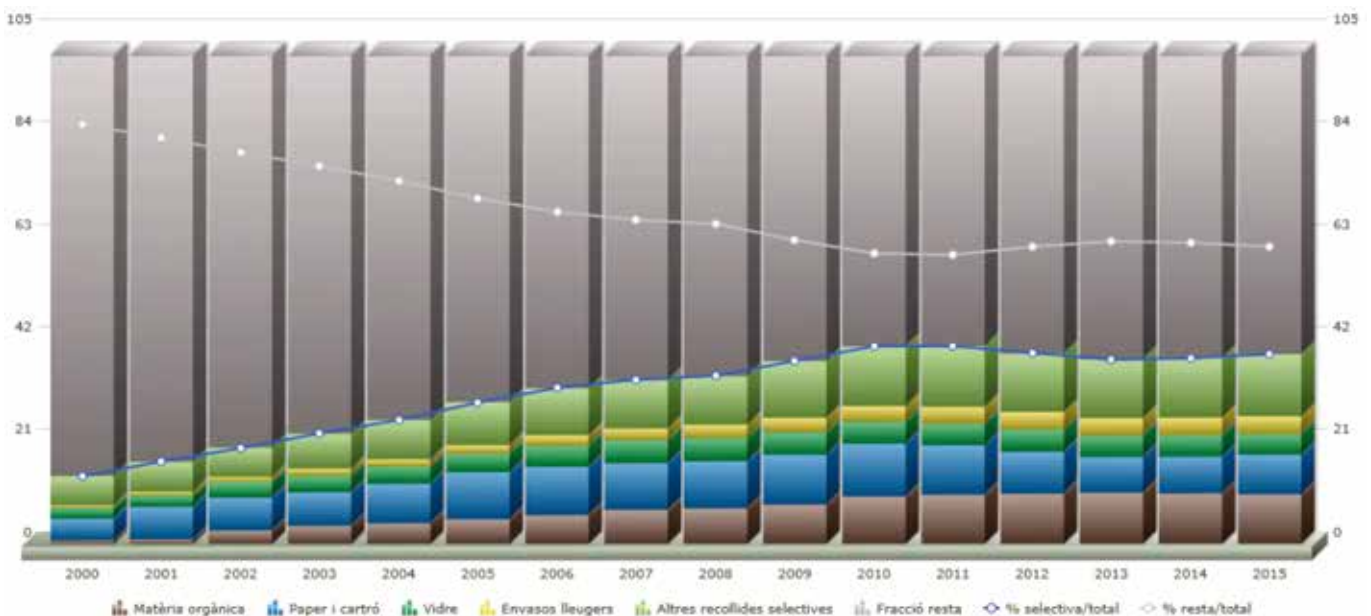

Figura 2. Evolució de la recollida selectiva, de la fracció resta i dels residus municipals a Catalunya. FONT: AGÈNCIA DE RESIDUS DE CATALUNYA

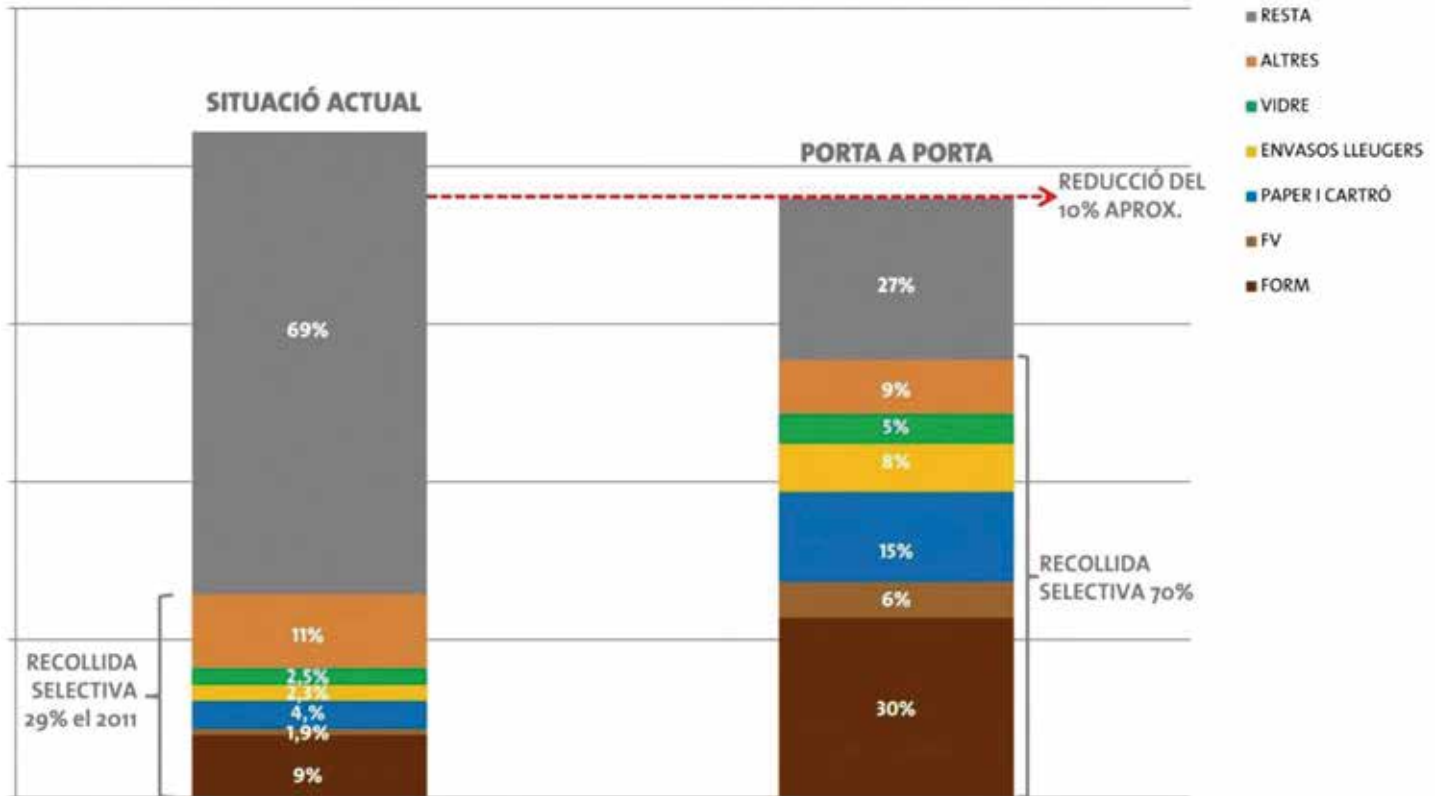

Figura 3. Canvi en el perfil de la recollida selectiva en funció del sistema de gestió. FONT: AJUNTAMENT DE CELRA

el sentit comú i permet vetllar per la qualitat dels residus recollits i la introducció de P x G (pagament per generació). La recollida PaP no és un sistema que proporcioni automàticament resultats excel·lents. Cal treballar-hi, crear un clima positiu i tenir clares les estratègies del canvi, que passen per:

- Crear una percepció positiva tot i la incertesa del canvi.
- Definir una estratègia de comunicació i gestió del canvi.
- Vincular tots els actors municipals clau que hi intervenen.
- Informar la ciutadania de les activitats que es duran a terme i comunicar-les.
- Aportar tot el material per facilitar la separació en origen (bosses, cubells...) i material informatiu.
- Evitar i gestionar els conflictes i opinions desfavorables al sistema.

Contenidors a la Tallada. FOTO: RAMON CASARES

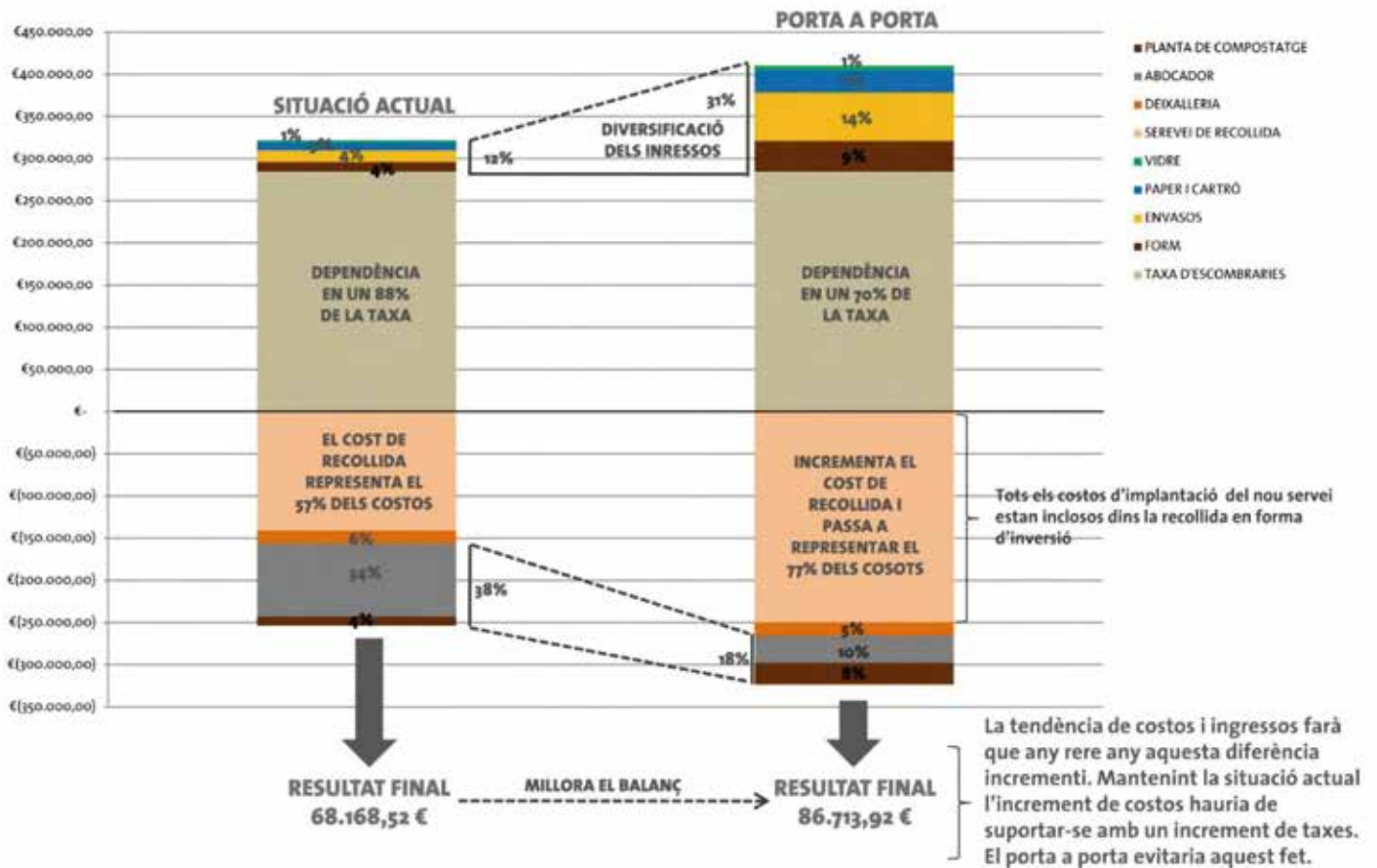

Figura 4. Canvi en el perfil de despeses associades a la recollida selectiva i al PaP. FONT: CONSELL COMARCAL BAIX EMPORDÀ

Un exemple d'un municipi que ha establert aquest sistema és Celrà. En la Figura 3 es pot observar l'evolució i canvi de perfil en un sistema de recollida com el de la Tallada i amb un sistema PaP.

Es pot observar com la recollida selectiva ha augmentat d'un 29% fins a un 70% amb el canvi de sistema de recollida. Això no obstant, és important també tenir en compte el perfil de despeses associades al sistema (Figura 4) i l'increment de la sostenibilitat del sistema sobre el medi ambient.

En la Figura 4 es pot observar l'increment del cost de gestió mitjançant el sistema PaP, però és un cost total sovint associat a un increment de la freqüència de recollida que es veu ràpidament compensat per un increment dels ingressos provinents del reciclatge.

Un altre punt important quan es parla del PaP és l'establiment d'un sistema d'identificació dels usuaris. Així, els contenidors/cubells/bosses estan identificats amb un codi o una targeta per a cada usuari que pot llegir-se amb un equip de lectura manual en el moment de la recollida.

Prendre una decisió d'un canvi de sistema és complex i requereix la participació i compromís de tots els veïns

D'aquesta manera es pot fer un seguiment dels cubells, de la participació, fer una correcta gestió de les incidències i mantenir una comunicació en continu entre l'Ajuntament i els usuaris. Finalment possibilita implantar sistemes de pagament per generació i també bonificacions o sancions segons escaigui.

Amb tota aquesta informació ja us podeu imaginar que prendre una decisió d'un canvi de sistema és complex i que requereix la participació i compromís de tots els veïns. És per això que des de l'Ajuntament formem part d'un pla pilot de simulació (gestionat mitjançant l'Àrea de Medi Ambient del Consell Comarcal del Baix Empordà) que ens ha de proporcionar dades suficients per poder-vos-les comunicar i entre tots prendre aquella decisió que ens sembli més adequada.

M. DOLORS GUÀRDIA

EDUARD TOLDRÀ I SOLER, el poeta de la música

Vaig descobrir la música d'aquest compositor durant els meus últims anys d'estudis al conservatori. *"Prepararem els Sis Sonets per a violí i piano i el quartet Vistes al mar d'Eduard Toldrà"*, ens va dir el professor de cambra d'aquell curs, i... quina meravella!

Música noble, poètica, inspiradora... Pur reflex d'aquest compositor català desconegut per a molts. La seva figura i personalitat la va resumir molt bé Manuel Capdevila, autor de la seva biografia: *"Fou exemplar en la dedicació absoluta al seu art, en posició sempre de servir-lo i mai de servir-se'n; en l'acció d'apostolat per divulgar-ne els gaudis, sense perseguir la glòria fugissera ni els interessos personals."*

Us convido a conèixer-lo i a gaudir de la seva música.

Eduard Toldrà i Soler, el modernisme a Catalunya

Eduard Toldrà va néixer a Vilanova i la Geltrú el 7 d'abril de 1895 i va morir a Barcelona el 31 de maig de 1962. Músic i compositor, va ser una de les figures cabdals de la música catalana de mitjan segle XX. Se'l considera el gran arquitecte del renaixement musical català dels anys vint.

A banda de la seva faceta com a compositor, fou també un excel·lent violinista, fundador del quartet de corda Renaixement, que durant una reeixida dècada realitzà actuacions a Catalunya, a Espanya i a diverses capitals europees. També fou professor de violí i de direcció d'orquestra a l'Escola Municipal de Música de Barcelona, on s'havia format musicalment. I des de 1944 fins a la seva mort, fou director titular de l'Orquestra Municipal de Barcelona.

Anys de joventut

Toldrà va marcar la seva personalitat en tots els camps de la música i, a més, fou un destacat diletant en altres vessants de la cultura: va dibuixar, fou actor, conreà la filoso-

Eduard Toldrà i Soler.

Fou un destacat diletant en altres vessants de la cultura: va dibuixar, fou actor, conreà la filosofia i va escriure

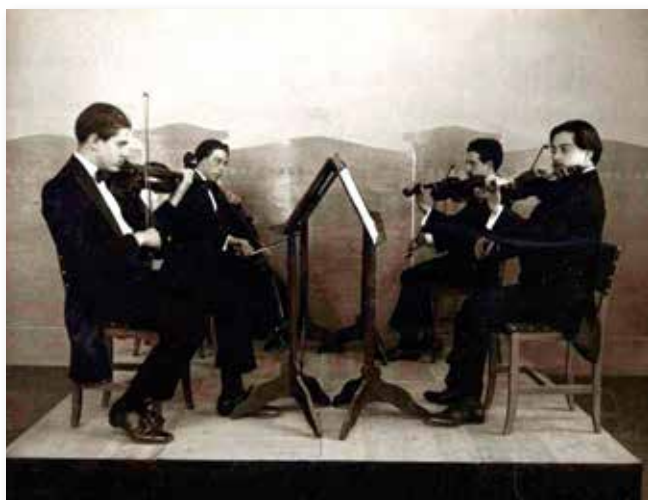
fi i va escriure. Va mantenir relacions epistolars amb els seus amics. Aquí, un fragment de la carta que li envià al seu amic Juli Garreta: *"Em caso, si Déu vol, el 24 d'aquest mes amb la Maria, amb aquella noia que vaig conèixer a Castelló d'Empúries (...) jo hauria volgut, i m'hauria donat un gran goig de poder-lo convidar a la festa. Però, miri, el casament es farà, com és natural, a Cantallops (...)".* Cantallops, aquest petit poble de l'Empordà, que tantes vegades li servirà de "refugi".

Si durant els anys de joventut Toldrà excel·lia com a violinista i viatjava amb el quartet Renaixement per Europa, la Primera Guerra Mundial es va encarregar de limitar la seva carrera en el millor moment. La fèrtil inspiració de Toldrà es va manifestar en la postguerra europea.

D'aquella època són: *Sonets per a violí i piano*, *La maledicció del comte Arnau*, *Empúries (Invocació a l'Empordà)*, sardana lliure per a orquestra, entre d'altres...

En plena inspiració creadora també trobà temps per fer classes de música i continuar fent actuacions de música de cafè i dirigir formacions.

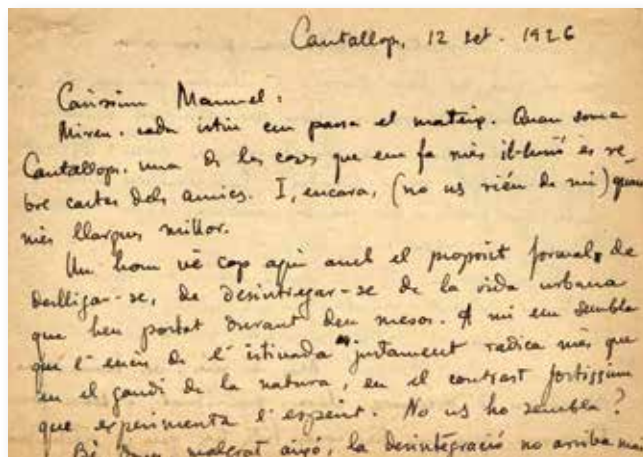
Però arribà la Guerra Civil Espanyola i es va trencar tota la seva executòria. La guerra va arruïnar tots els plans, com l'Orquestra Simfònica que havia dissenyat la Generalitat. Totes les perspectives van quedar reduïdes al no res. Va haver de tornar a actuar com quan tenia vint anys.

El quartet Renaixement.

Toldrà dirigint.

Una carta de Toldrà des de Catallops.

Anys de maduresa

Als anys quaranta, des de l'Ajuntament de Barcelona se li va proposar la creació i direcció de l'Orquestra Municipal de Barcelona, de la qual va assumir la direcció amb un lliurament anímic total, malgrat les dificultats i mancances: instruments vells, sous baixos i dificultats constants. Al mateix temps, Toldrà rebia propostes per dirigir orquestres d'Espanya i Europa, ofertes realment temptadores, però ell sempre va decidir quedar-se a casa perquè era un home molt del seu país, Catalunya. I així va passar els seus últims anys a la seva orquestra, fins que arribà la seva última actuació en públic, el 19 de maig de 1950 al Palau de la Música.

OBRES QUE US VULL RECOMANAR:

Música de cambra

Sis sonets per a violí i piano
Quartet Vistes al mar

Música simfònica

Empúries (Invocació a l'Empordà)
La maledicció del comte Arnau

Cançons

Menta i farigola
La rosa als llavis

I les nombroses sardanes
 i fins i tot l'obra de teatre *El giravolt de maig*.

NÚRIA ABULÍ QUINTANA

Sobre nosaltres mateixos

D'on venim? Qui som? On anem?

Les tres grans preguntes sobre nosaltres mateixos.

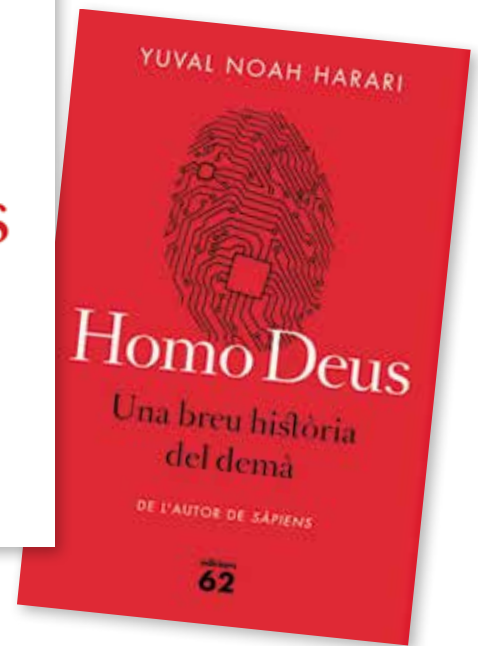
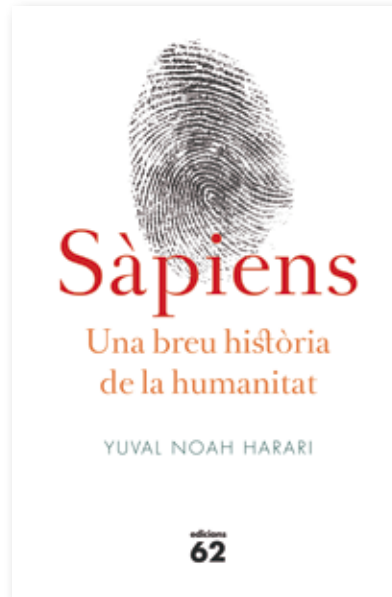
A partir de dos llibres de Y. N. Harari¹ que, tot donant la volta al món, han arribat a la Tallada.

En aquesta època de superespecialització, l'historiador i pensador israelià Y. N. Harari (Haifa, 1976) s'atreveix a contestar-les totes. Ho fa en dues obres recents que han tingut molt ressò i ja han estat traduïdes al català per Edicions 62. Són: *Sàpiens. Una breu història de la humanitat* (ed. original de 2011) i *Homo Deus. Una breu història del demà* (ed. orig. de 2015). Són obres de divulgació científica, molt entenedores i amenes (amb tocs d'humor i ironia inclosos), en què Harari ens presenta una macrohistòria de la nostra espècie contemplada "no a vol d'ocell, sinó de satèl·lit".

Per parlar del nostre passat i del possible futur, es basa en el que sabem dels éssers humans segons les investigacions científiques més recents. El seu marc és l'evolucionisme i alhora un ateisme implícit però contundent. El contingut d'aquestes obres és forçosament polèmic i parcial; tothom hi pot trobar a faltar referències que consideri essencials. També, però, és molt il·luminador d'una determinada manera d'entendre'ns a nosaltres mateixos. Indubtablement, són llibres que ens conviden a pensar.

D'on venim?

Segons la poderosa teoria de l'evolució, la nostra espècie és l'única supervivent del gènere dels *Homo* (els Neanderthal, els *Homo habilis*, etc.). El gènere dels *Homo* pertany a la família dels grans simis, amb els quals tenim antecedents

Portades en català d'ambdós llibres.

Segons Harari, el més característic del humans és el llenguatge, concretament el llenguatge ficcional, que ens permet imaginar o crear realitats noves

remots comuns. Els ximpanzés actuals són, entre tots els éssers vius, la nostra família més propera. El mecanisme de la selecció natural (entre altres factors) pot explicar per què actualment hi ha ximpanzés i també éssers humans i, en canvi, han desaparegut els altres *Homo* i tantes altres espècies, de les quals només tenim notícies indirectament per mitjà dels fòssils, etc.

¹ Y. N. Harari, doctor en història per la Universitat d'Oxford, està especialitzat en història del món. Actualment és professor d'història a la Universitat Hebrea de Jerusalem. En una entrevista a *XLSemana* (el dominical d'*El Periódico*, 23-29 d'abril) explica que cada dia practica meditació vipassana i que, quan planifica la seva agenda anual, es reserva un o dos mesos per fer el seu retir espiritual (desconnectat totalment, sense Internet, mòbil, TV, etc.). Ho fa, sobretot, perquè vol la veritat "sobre la vida, sobre el que passa, sobre per què hi ha tant sofriment al món... i jo no vull explicar-me històries. Vull veure la realitat amb els meus propis ulls". Quan li pregunten què opina de l'*Homo sapiens*, contesta: "som una espècie problemàtica. Insatisfeta. Treballem dur per aconseguir alguna cosa i llavors ja en volem una altra. Sento compassió..."

Segurament els nostres avantpassats vivien en grups petits, basats en el coneixement directe, com els actuals ximpanzés. Eren caçadors-recol·lectors i, per tant, es movien molt. Per extrapolar a partir de les nombroses i diverses tribus d'aborígens que es van trobar a Austràlia durant la colonització anglesa, podem suposar que no hi havia una única forma de vida entre els humans primitius. Segurament els grups eren molt diferents respecte de les seves normes, costums, creences, llengües, etc. Així, alguns eren més pacífics i d'altres més guerrers, alguns monògams i d'altres polígams...

Yuval N. Harari.

Els éssers humans vàrem ser una espècie insignificant, respecte a la nostra influència a l'entorn, durant molts milers d'anys tot i que ja teníem un cervell enorme, gran capacitat d'aprenentatge, el domini del foc, fèiem ús d'eines, etc. Què ens ha permès convertir-nos en amos del món? Segons Harari la història de la nostra espècie té tres moments decisius:

1. La revolució cognitiva. Sorgeix el nostre llenguatge específic, el llenguatge ficcional, capaç d'inventar històries i mites compartits, que ens han permès organitzar i cohesionar elàsticament grans grups i canviar comportaments molt més ràpidament que els lents mecanismes biològics de la selecció natural. Cap altra espècie animal té grans grups que puguin col·laborar de manera flexible (els formiguers, per exemple, tenen una organització molt rígida).

2. La revolució agrícola. Amb el sedentarisme, la nostra espècie es va multiplicar i van ser possibles les ciutats i els imperis. Inventem l'escriptura, imprescindible per organitzar societats cada vegada més complexes i vertebrades per les ficcions compartides. També creem els diners, que faciliten l'intercanvi comercial i que es vagi superant l'economia de subsistència.

3. La revolució científica. Gràcies a la ciència i a la tecnologia associada, aquests darrers segles, el poder humà s'ha incrementat sense precedents. Hem esdevingut la primera i única espècie que ha dominat tot el planeta. Actualment vivim en un estat de canvi incessant, una revolució permanent que ningú sap cap on ens porta, perquè el sistema ha esdevingut massa complex.

Per deixar enrere la mort i una vida plena de dolor, els éssers humans hem de dominar la nostra herència biològica i manipular els nostres òrgans físics i mentals

Qui som?

Som animals. Però, què ens és propi com a espècie animal? S'han fet moltes propostes, des de la racionalitat aristotèlica a l'ús i la fabricació d'eines. Però, a mesura que s'ha anat investigant el comportament animal, sobretot a partir de la segona meitat del segle XX, les caracteritzacions més tradicionals s'han descartat com a exclusives nostres perquè les compartim, en major o menor grau, amb altres espècies, sobretot amb els nostres parents més pròxims. Segons Harari, el més característic del humans és el llenguatge, concretament el llenguatge ficcional, que ens permet imaginar o crear realitats noves. Aquest llenguatge sí que ens és exclusiu i constitueix el nucli de la primera revolució en la història de la nostra espècie. Moltes altres espècies tenen capacitat per comunicar-se aspectes de la realitat. Per exemple, un ocell pot "cantar" a un altre: "Perill, hi ha un depredador!". Per tant, el llenguatge descriptiu no és exclusiu nostre, tot i que l'hem desenvolupat tant que ens permet possibilitats infinites. Però no sabem que cap altra espècie pugui dir: "Els depredadors són dolents i els hem d'exterminar", o sigui, usar un llenguatge valoratiu ("dolents") i normatiu ("hem de..."). Segons Harari les societats i cultures humanes són un producte d'aquest llenguatge ficcional. Per mitjà d'aquest hem inventat normes, valors, lleis, costums, sistemes de creences diversos, etc. imprescindibles per fonamentar un ordre social que

ha fet possible la cooperació humana a gran escala, necessària per a la construcció de piràmides i de catedrals o, actualment, per dominar tot el planeta i els altres animals.

En totes les societats humanes conegudes, els ordres socials imaginats són sempre jeràrquics (lliures/esclaus, homes/dones, rics/pobres, les castes hindús, etc.) i injustos. Podrien ser diferents perquè, insisteix Harari, són creacions nostres. La història ens exposa com han anat canviant i alhora ens fa conscients que la nostra situació actual podria ser una altra i que el futur és obert. Els membres de qualsevol societat, però, solem tenir aquests ordres socials tan interioritzats que ens semblen naturals. Passen a formar part de nosaltres mateixos gràcies als poderosos mecanismes pels quals tenim les creences que tenim (sobretot l'educació i/o pressió social, directa i indirecta, que rebem des de que naixem).

Així doncs, segons Harari, els éssers humans som animals creadors de ficcions col·lectives.

On anem?

Aquesta pregunta sovint s'ha entès des d'una perspectiva religiosa i pressuposant que tenim, a diferència dels altres animals, una ànima que sobreviu al cos. Harari no la considera així. Contemplant la nostra espècie a vista de satèl·lit, descriu els humans com a éssers que, des de sempre, hem estat molt ocupats intentant evitar la fam, la pesta (malalties diverses) i la guerra. A grans trets, aquest ha estat el nucli més permanent de la nostra història fins a la segona meitat del segle XX quan, gràcies al progrés científic i tecnològic (els efectes de la tercera revolució, la científica) aquests objectius ja no són a l'ordre del dia d'una part significativa de la nostra espècie. Sempre amb el suport de grans dades, considera que la fam ja ha esdevingut massivament desnutrició i la percebem com una qüestió sociopolítica, o sigui, evitable. Les epidèmies naturals estan molt controlades pels avenços mèdics. I les guerres, que a una part del nostre planeta ja es veuen com inversemblants, maten moltes menys persones que la diabetis. Òbviament tenim una feina ingent per reduir molt més el sofriment que encara causen aquests mals tradicionals i per protegir-nos dels efectes negatius, sobretot medioambientals, que els avenços han provocat. Però, quin és el nostre gran horitzó? Cap on anem ara? Explícitament sosté que no vol fer de profeta, sinó pensar quins són els objectius més probables de la nostra espècie, a partir de la lògica de la història passada projectada cap al futur. Harari dona per fet que la recerca científica empeny imparablement cap a nous descobriments i que l'economia

capitalista exigeix el creixement continu de beneficis. També que l'humanisme, ideologia dominant aquests darrers segles, ens ha acostumat a pensar que els éssers humans tenim dret a la vida i a una vida digna. Doncs bé, tenint tot això en compte, Harari considera que és probable que els nostres grans objectius futurs siguin:

- **Allargar la vida** tant com puguem i, tot guanyant la batalla a la vellesa i a la mort, **viure per sempre** una eterna joventut (almenys la selecta minoria que es puguin pagar les costoses regeneracions de teixits del cos, etc.).
- **Assolir la felicitat** més completa possible. La tendència, ja actualment dominant, és tolerar cada vegada menys les sensacions desagradables i cercar un benestar immediat. Per això hi ha un augment constant del consum de fàrmacs, com ara antidepressius, i del comerç de drogues il·legals. Ara bé, els éssers humans no estem adaptats, per l'evolució, a experimentar un plaer constant. Voldrem canviar la nostra bioquímica i refer els nostres cossos i ments per poder gaudir d'un plaer interminable?
- **Tenir superpoders, o sigui, esdevenir déus.** Aquest tercer objectiu pressuposa els dos anteriors perquè, per deixar enrere la mort i una vida plena de dolor, els éssers humans hem de dominar la nostra herència biològica i manipular els nostres òrgans físics i mentals. És una tasca d'enginyeria que ja s'està desenvolupant en forma de bioenginyeria, de cíbors (mans biòniques, per exemple) i d'intel·ligència artificial. Implica un canvi radical en la història de la nostra espècie. Fins ara, hem millorat només aspectes externs com eines, institucions, etc. En canvi, els avenços actuals ens afecten directament a nosaltres mateixos, sobretot les nostres ments. Així, per exemple, Harari considera que la nostra capacitat de decidir, en general, la voluntat humana, s'està atrofiant: "Cada dia milions de persones decideixen atorgar al seu mòbil una mica més de control sobre les seves vides, o proven un fàrmac antidepressiu nou i més efectiu. En la cerca de salut, felicitat i poder, els humans canviaran gradualment un dels seus trets i després un altre, i un altre, fins que ja no siguem humans" (pàg 72, *Homo Deus*).

Aquests objectius ens plantegen moltes qüestions i molt inquietants. Ens aniria bé parlar-ne i pensar què volem (amb el marge de llibertat que encara tenim). Ens hi va el futur com a éssers humans. Segurament aquest és el missatge més important que ens volen transmetre aquestes dues obres de Harari.

MARIA GRÀCIA VILAVELLA

Toni Pascual:

Un porter d'alçada

L'espero davant de casa a la Tallada i arriba a quarts de nou del vespre acompanyat pel seu pare. Venen de l'entrenament i sense temps per a res més ens posem a parlar. En Toni, amb setze anys, ja fa 1,95 m, una alçada més que respectable i molt útil per a un porter de futbol. Estudia el primer de Batxillerat de Ciències a l'Institut de la Bisbal i el seu objectiu acadèmic és estudiar un grau a l'INEF.

En Toni és home de poques paraules i parla pausat. Compleix amb la imatge de contenció i autodomini que t'esperes d'un porter de futbol. Amb aquesta tranquil·litat, hem mantingut una conversa distesa sobre la seva dedicació al futbol.

En quin equip jugues?

Ara mateix, jugo al Llagostera, a la categoria juvenil.

I això quina dedicació et comporta?

Tres entrenaments setmanals i un partit dins les comarques gironines els caps de setmana.

L'any que ve en seran quatre i un partit en l'àmbit de tot Catalunya (Lleida, Barcelona, Tarragona...).

Com has acabat fent de porter?

Vaig començar a jugar als sis anys de davanter, però a l'escola ja jugava de porter. Després vaig participar en un campus de L'Empordanet a Verges i des d'aleshores que faig de porter.

En quins equips has jugat?

Fins als onze anys, a L'Empordanet com a prebenjamí, benjamí i aleví; fins als quinze, al Girona, com a infantil i un any de cadet, i el segon any de cadet i primer de juvenil, al Llagostera, on jugo.

El palmarès

Quan en Toni era infantil, als tretze anys, va veure per Internet que l'escola de porters Wallkeeper organitzava el Dia del Porter, un campionat de porters que es realitzava a Barcelona. S'hi va inscriure i va guanyar. Com a premi va obtenir una beca per entrenar-se durant un mes en aquesta escola.

Ha participat tres vegades a la *Batalla de solo porteros*, a Saragossa, d'àmbit estatal. La primera vegada va quedar entre els deu primers, en la categoria infantil; la segona, entre els vuit primers com a cadet, i aquest 10 de juny, entre els setze primers entre seixanta participants com a juvenil.

Pel que fa al palmarès col·lectiu tenim:

Des que va començar a jugar de porter amb L'Empordanet, va pujar a Primera Divisió com a aleví de segon any.

Amb el Girona va jugar el primer any d'infantil a la Primera Divisió i va guanyar la lliga. El segon any d'infantil a la Divisió d'Honor van quedar en cinquè lloc. El tercer any, de cadet, a Preferent van acabar en vuitena posició.

Amb el Llagostera el segon any de cadets va guanyar la lliga i va passar de Primera Divisió a Preferent. Enguany, com a juvenil, ha guanyat la lliga a Preferent i l'any que ve jugarà a Nacional. Una fita històrica que aquest club mai no havia aconseguit.

Els porters estem molt sols i a més els errors es paguen

Campions de lliga a Manlleu.

Què és allò que més t'agrada del futbol?

Doncs que hi fas amics, et diverteixes, gaudeixes jugant al que més t'agrada i desconnectes.

Hi ha molta competència entre els jugadors d'un mateix equip?

És una competència sana que millora l'equip. Si un dia no jugues, això t'estimula a fer-ho millor. Home, a vegades pots fer hi ha qui s'enfada...

Diuen que els porters estan bojós? És veritat?

Els porters estem molt sols i els errors es paguen. L'error d'un porter pot acabar amb gol fàcilment. Per tant, cal anar a la teva: si surts a treure una pilota alta i t'emportes algú per davant, què hi farem!

Quin tipus de porter t'agrada?

M'agrada molt Buffon, el porter de la Juve.

Per la sobrietat?

Sí, com que és alt pot ser més sobri. Si ets alt arribes a la pilota amb menys esforç, però cal treballar l'agilitat.

I l'habilitat amb els peus?

Sí, això permet que el porter sigui un defensa més.

Li parlo del que abans en deien "libero" —un defensa sense marca—, però aquest concepte ja no és actual. El futbol ha canviat molt i ja estan oblidats altres porters alts, veritables llegendes de la porteria, com el rus Yashin, "l'Aranya negra", o el basc Iríbar, "el Chopo".

El MIC

MIC són les sigles corresponents a Mediterranean International Cup, un torneig de futbol base en el qual participen equips de tot el món. Hi acudeixen aproximadament 500 equips, que s'allotgen en hotels, i es juga en camps de futbol situats al llarg de tota la costa. El torneig es juga durant la Setmana Santa per categories i hi poden coincidir tant equips modestos com equips de renom.

En Toni ha participat en el MIC tres vegades: la primera vegada van passar com a segons de grup i a setzens de final van ser eliminats pel Real Madrid. La segona vegada van passar com a segons de grup i van ser eliminats a vuitens de final per l'Espanyol. La tercera vegada, aquest any, van passar com a primers de grup i a quarts de final van ser eliminats per l'Atlètic de Bilbao.

Com és la formació d'un futbolista de la teva edat?

Hi ha aspectes tècnics molt treballats. Per exemple, ens graven tots els partits i després hi ha un analista que ens comenta les jugades per millorar.

També les bones?

Sí, les bones també, per saber el que fem bé. Ens eduquen en l'esportivitat, el joc net i el respecte.

Últimament hi ha hagut una certa polèmica en relació amb el paper dels pares a la grada...

Sí, els pares poden afectar negativament els jugadors. Però la majoria es comporten [es mira el seu, que ens està escoltant].

Et veus com a professional?

És molt difícil perquè només és una posició i hi ha molt nivell. Malgrat tot, seguiré treballant per intentar arribar-hi.

Voldria destacar també que un dels artífexs de la seva carrera com a porter és Dani Cañadas. L'entrenador de porters que l'ha ensenyat des de zero, quan en Toni començava a ser porter, des d'aprendre a blocar la pilota correctament fins a volar per fer una parada a l'escaire.

Li he preguntat si ser futbolista i ser tan alt permet lligar més, però ell s'ha mantingut impassible. Tan impassible com un porter de futbol amatent a la jugada. Molta sort, porter, amb la pilota i amb la vida.

RAMON CASARES

Les mans netes

Mantenir les mans netes mitjançant la millora de la higiene de mans és un dels passos més importants que podem prendre per tenir cura de nosaltres mateixos i dels que ens envolten.

Moltes malalties es propaguen per no rentar-se les mans amb aigua corrent neta i sabó. Rentar-se les mans és com una vacuna "feta a casa" que es pot prendre per reduir la propagació de virus i bacteris responsables de moltes malalties, com ara la diarrea o infeccions respiratòries: la grip, la bronquitis o el refredat.

Per rentar-se les mans eficaçment s'han de seguir cinc passos molt senzills: **mullar, ensabonar, fregar, esbandir i eixugar**. Rentar-se les mans regularment, especialment abans i després de certes activitats, és una de les millors maneres d'eliminar els gèrmens, evitar que emmalaltim i prevenir la propagació de gèrmens a altres persones.

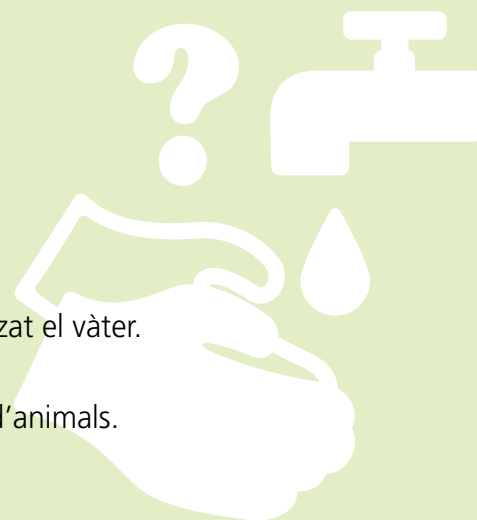
Si l'aigua corrent i neta no està disponible, utilitzeu sabó i l'aigua a què tingueu accés. Si no hi ha sabó i tampoc no tenim aigua, podem usar desinfectant amb una base d'alcohol de com a mínim un 60% per rentar-nos les mans. Els desinfectants de mans (que trobem normalment en supermercats i farmàcies) poden reduir ràpidament el nombre de gèrmens a les mans en algunes situacions, però no eliminen tots els tipus de gèrmens i podrien no eliminar alguns productes químics nocius. A més, els desinfectants de mans no són tan eficaços quan les mans estan visiblement brutes o greixoses.

Sobretot en el cas dels nens, és molt important inculcar l'hàbit de rentar-se les mans, perquè amb els anys ho facin gairebé sense pensar-ho

Quan rentar-nos les mans?

- Abans, durant i després de preparar els àpats.
- Abans de menjar qualsevol aliment.
- Abans i després d'atendre una persona malalta.
- Abans i després de tractar un tall o una ferida.
- Després d'anar al lavabo.
- Després de canviar bolquers o netejar un nen que ha utilitzat el vàter.
- Després de mocar-se, tossir o esternudar.
- Després de tocar un animal, aliments d'animals o residus d'animals.
- Després de tocar les nostres mascotes o el seu menjar.
- Després de manipular les escombraries.

Tècnica de d'higiene de les mans amb aigua i sabó. FONT: ORGANITZACIÓ MUNDIAL DE LA SALUT

Com rentar-nos les mans?

- ➔ **1. Mulleu-vos** les mans amb aigua corrent neta (calenta o freda), tanqueu l'aixeta, i apliqueu-hi sabó.
- ➔ **2. Ensaboneu-vos** les mans fregant-les juntament amb el sabó. Assegureu-vos de fer escuma al dors de les mans, entre els dits i a sota les ungles.
- ➔ **3. Fregueu-vos** les mans durant almenys 20 segons. Necessiteu un cronòmetre?: taral·legeu la cançó "Aniversari feliç" de principi a fi dues vegades.
- ➔ **4. Esbandiu-vos** bé les mans amb aigua corrent neta.
- ➔ **5. Eixugueu-vos** les mans amb una tovallola neta o deixeu que s'assequin a l'aire.

Sobretot en el cas dels nens, és molt important inculcar-ne l'hàbit, perquè amb els anys ho facin gairebé sense pensar-ho. L'hàbit, com hem après, no només consisteix a posar les mans un instant sota l'aixeta: una mala higiene o incompleta no serveix de res. Els gèrmens que poden causar malalties s'allotgen a la brutícia, al greix i als olis naturals de les mans. L'aigua sola no pot desallotjar-los, però l'addició de sabó ajuda a descompondre els olis portadors de microorganismes, i facilita el frec i la fricció per eliminar-los de les mans.

Amb l'ús adequat tots els sabons són igualment eficaços a l'hora d'eliminar els gèrmens que causen malalties.

Rentar-se les mans és ràpid i molt senzill, i ens pot mantenir a tots sans. El rentat de mans és una victòria per a tots, excepte per als gèrmens.

PABLO M. DE SALAZAR
Metge especialista en microbiologia clínica

**pastisseria
màngels**
 c/ Francesc Cambó, 1
 tel. 972 780 395
 17142 VERGES (Girona)

ICA
 International Camping Assistance S.L.
 C/ La Bisbal a Figueres, s.n. (C/31, Km 359)
 17134 La Tallada d'Empordà GIRONA
Shaun Jennings mobile: (0034) 629 743 327
director tel/fax: (0034) 972 780 638
 email: info@icasl.net
 Servei de bugaderia i Venda de mòduls

Sardines en escabetx

Cal tenir 12 sardines enfarinades i fregides.

Seguidament en una paella s'hi fregeixen 6 grans d'all sencers tallats per la meitat, 2 fulles de llorer, 1 branqueta de farigola, una mica d'orenga, 6 o 8 escalunyes (cebetes petites), una mica de pebre vermell (per exemple, *pimentón de la vera*), uns quants grans de pebre negre.

S'hi afegeix un got petit de vi blanc, un got petit de vinagre de sidra, un got gros d'aigua i tot plegat es fa bullir. Quan arrenca el bull es tiren a sobre les sardines. La sal, al gust de cadascú.

Rosquilles per postres

Ingredients

- ✓ 500 g de farina fluixa, tipus rebosteria.
- ✓ 4 ous
- ✓ 50 ml de llet sencera
- ✓ 1 sobre (16 g) de llevat tipus Royal, per enforar
- ✓ Ratlladura d'una llimona i una taronja
- ✓ 6 cullerades de sucre (uns 150 g)
- ✓ 6 cullerades d'oli d'oliva extra
- ✓ 1/2 cigaló d'anís (20 ml) i un altre mig d'orujo o aiguardent gallec
- ✓ 1 litre d'oli aproximadament, per fregir-les.

Procediment

Es barregen bé tots els ingredients pastant amb la mà i quan la massa esdevingui una bola i es desenganxi de les mans es deix reposar una mitja hora i es procedeix a fer boles individuals a partir de les quals es faran les rosquilles.

En fregir-les cal evitar que l'oli s'escalfi a més de 160°, per evitar que les rosquilles es cremi.

La Cuvée
de la Plaça

Vins nacionals, estrangers i internacionals procedents de viticultura respectuosa

La Cuvée de la Plaça

Plaça del vi, 3 - 17001 GIRONA (Girona)

☎ 972 22 72 75 - ✉ lacuveedelaplace@cuveegirona.com

Cuvée
Girona

Cuvée Girona SL

c/ Major, 17 - 17134 LA TALLADA D'EMPORDÀ (Girona)

☎ 972 78 04 98 - ✉ cuveegirona@cuveegirona.com

activitats d'estiu

J u n y | j u l i o l | a g o s t

Revetlla
de St. Joan
divendres, 23

Festa Major
de La Tallada
div.30 - diss.1

Festa Major
de Tor
div.7 - diss.8 - diu.9

Nit de Jazz
a Canet
divendres, 28

Festa Major
de Marenyà
diss.5 - diu.6

Festa
de Santa Maria
dimearts, 15

Organitza: AJUNTAMENT DE
LA TALLADA D'EMPORDÀ
www.latallada.cat

Amb la col·laboració de:

COMISSIÓ
DE FESTES

j o v e
n t u t

CONSELL COMARCAL
DEL BAIX EMPORDÀ

 Diputació de Girona